

ISSN 1407-9321

NEAIZMIRSTIET ABONĒT «NOVADNIEKU»

modernizētajās
«Latvijas Pasta» nodaļās
līdz 26. aprīlim, pārējās
pasta nodaļās un
pie pastniekiem
līdz 18. aprīlim,
«Novadnieka» redakcijā
Brīvības ielā 14,
Preiļos, un interneta
mājas lapā
www.novadnieks.lv
sadaļā «Abonēšana» —
līdz 20. aprīlim.

Šovasar Preiļos
atklās jauno
futbola laukumu

2. lappusē

Grāmatu svētku
devums
1600 latu
vērtībā

3. lappusē

Aizturēti laupītāji,
likvidēta
marihuānas
audzētava

10. lappusē

Līvānu domes deputāti izbraukuma sēdē Sutros

● Līvānu novada domes izbraukuma sēde Sutru pagastā. Deputātu darbu vēroja arī vairāki pagasta iedzīvotāji.
Foto: A.Šņepsts

» Turpinājums 6. lappusē.

Valsts pabalstu izmaksas ierobežojumus saglabās līdz 2014. gada beigām

Nemot vērā pašreizējo ekonomisko situāciju, 2009. gadā noteiktos ierobežojumus izmaksājamiem slimības, maternitātes, paternitātes, vecāku pabalstiem un piešķiramajam bezdarbnieku pabalstam, saglabās līdz 2014. gada 31. decembrim.

Par to 29. martā vienojās valdība, izskatot Labklājības ministrijas sagatavotos grozījumus likumos "Par valsts pabalstu izmaksu laika periodā no 2009. gada līdz 2012. gadam", "Par maternitātes un slimības apdrošināšanu". Izmāņas likumos vēl jāpieņem Saeimā, informē Labklājības ministrijas Komunikācijas nodaļas vadītāja Marika Kupče.

Līdz ar to laika periodā līdz 2014. gada 31. decembrim slimības, maternitātes, paternitātes un vecāku pabalstu iz-

maksās šādā apmērā:

a) ja piešķirtā pabalsta apmērs vienā kalendāra dienā ir līdz 11,51 latam (ieskaitot) — piešķirtajā apmērā;

b) ja piešķirtā pabalsta apmērs vienā kalendāra dienā pārsniedz 11,51 latu — par vienu kalendāra dienu izmaksā 11,51 latu un 50 procentus no piešķirtā pabalsta summas, kas vienā kalendāra dienā pārsniedz 11,51 latu;

Savukārt, ja aprēķinātā bezdarbnieka pabalsta apmērs vienā kalendāra dienā pārsniedz 11,51 latu, tad piešķirtā pabalsta apmērs vienā kalendāra dienā būs 11,51 lats un 50% no aprēķinātās summas virs 11,51 Ls.

Mīnētās izmaiņas saistībā ar pabalstu izmaksas ierobežošanu līdz 2014. gadam nav pretrunā ar tiesiskās palāpības principu, kas izriet no Satversmes 1. panta. Saskaņā ar likumu "Par valsts pabalstu iz-

maksu laika periodā no 2009. gada līdz 2012. gadam" pašreiz spēkā esošie ierobežojumi darbojas līdz 2012. gada 31. decembrim, bet jaunais regulējums tiks piemērots ar 2013. gada 1. janvāri. Līdz ar to ir paredzēts pietiekami ilgs pārejas periods, lai cilvēki, kuri būs maternitātes pabalstu, paternitātes pabalstu, vecāku pabalstu, slimības pabalstu un bezdarbnieka pabalstu saņēmēji, laicīgi būtu informēti un varētu rēķināties ar jauno normatīvo regulējumu.

Atgādinām, ka 2009. gada 1. decembrī Saeima pieņēma likumu "Grozījumi likumā "Par valsts pensiju un valsts pabalstu izmaksu laika periodā no 2009. gada līdz 2012. gadam"; kas noteica izmaksājamo piešķiramo valsts sociālās apdrošināšanas pabalstu (maternitātes, paternitātes, vecāku, slimības, bezdarbnieka) apmēru ierobežojumus.

ZIŅAS

Dravu ipašnieki seminārā pārrunās pavasara aktualitātes

13. aprīlī pulksten 10.00 apkārtējo bišu dravu ipašnieki tiek aicināti uz Preiļiem, kur LLKC Preiļu nodaļas telpās, Raiņa bulvāri 21b, paredzēts seminārs biškopībā.

Par aktualitātēm lauksaimniecībā informēs biedrības «Preiļu lauksaimnieku apvienība» biroja vadītāja Aina Golubeva. Savukārt ar jauniešiem biškopībā iepazīstinās Latvijas biškopju biedrības Preiļu nodaļas vadītāja Mārīte Vucenzdāne. Jānis Malcenieks stāstīs par biškopības inventāru, tā lomu kvalitatīvas biškopības produkcijas ražošanā. Interesentiem būs iespēja apmainīt vasku un propolisu un iegādāties nepieciešamo inventāru vasaras darbiem dravās.

Līvānu novada zemnieki mācīsies

Kā informē Līvānu novada domes lauku attīstības speciālists Dominiks Jauja, 11. aprīlī pulksten 10.00 inženiertehnoloģiju un inovāciju centrā, Domes ielā 3, pašvaldības lauku atbalsta daļa rīko semināru novada lauksaimniekiem.

Nemot vērā jauno lauku darbu sezonu un ekonomisko situāciju, semināra darba kārtībā paredzēti vairāki aktuāli jautājumi. Tajā skaitā tiks runāts par Eiropas Savienības platību maksājumiem 2011. gadā; meliorācijas sistēmu ekspluatāciju; lauksaimniekiem pieejamo atbalstu Hipotēku bankā un citiem. Seminārā par minētajām aktualitātēm runās Lauku atbalsta dienesta Dienvidlatgales reģionālās lauksaimniecības pārvaldes tiešo maksājumu daļas vadītājs Aivars Znotiņš, Valsts SIA Zemkopības ministrijas nekustamie ipašumi Latgales reģiona meliorācijas nodaļas vadītājs Ēriks Grišāns, Latgales reģiona meliorācijas nodaļas Preiļu sektora vadītāja Iraida Grišāne un VAS «Latvijas Hipotēku un zemes banka» Jēkabpils filiāles kredītprojektu vadītājs Laimonis Vindelis.

Plašāka informācija pieejama pie D. Jaujas pa tālruniem 65307254 un 26170461.

NACIONĀLĀS ZIŅAS

Latvija sāk gatavoties Eiropas Savienības prezidentūrai

Pēc četriem gadiem, 2015. gada pirmajā pusē, Latvija pārņems prezidentūru Eiropas Savienības Padomē. Šajā sakarā uzsākta gatavošanās.

Premjers Valdis Dombrovskis ar savu rīkojumu jau izveidojis divas darba grupas Ārlietu ministrijas vadībā, lai turpinātu Latvijas gatavošanos prezidentūrai Eiropas Savienības Padomē 2015. gadā. Viena no grupām strādās pie prezidentūras budžeta tāmes sagatavošanas un līdz šī gada 1. jūnijam iesniegs Ministru kabinetā rīkojuma projektu par Latvijas prezidentūrai nepieciešamā finansējuma paredzēšanu atbildīgo valsts iestāžu turpmāko gadu budžetos. Otra darba grupa koordinēs pasākumus, lai izveidotu vienotu datortīklu un valsts informācijas sistēmu darbam ar ES dokumentiem Latvijas prezidentūras vajadzībām, ko pēc tās noslēguma turpinās izmantot valsts pārvaldes dokumentu apritē.

Atsevišķa darba grupa izveidota prezidentūrai nepieciešamā personāla plānošanas, atlases un apmācības jautājumu koordinēšanai, kā arī personāla piesaistes vadlīniju un modeļa izstrādāšanai.

Rosina slimnīcām noteikt divus līmeņus

Lokālo slimnīcu darbības optimizācijai izveidotā Veselības ministrijas darba grupa rosina noteikt slimnīcām divus līmeņus atkarībā no speciālistu skaita, paredzot valsts finansējumu tikai par tām ārstniecības programmām, ko tā var reāli nodrošināt. Tāpat darba grupa ierosina slimnīcām sadalīt apmaksas tarifus «ķirurģiskajos» un «terapeitiskajos», kas ļautu nodrošināt godīgāku samaksas principu.

Ministrija uzskata, ka reformas rezultātā ārstniecības iestādēs saglabātos pacientiem pieejami veselības aprūpes pakalpojumi un vietējais ārstniecības personāls saglabātu darba vietas. Ievērojot darba organizācijas maiņas rezultātā nozāres finansējuma racionālāku izlietošanu, būtu iespējams risināt veselības aprūpē būtiskas problēmas, piemēram, palielināt valsts apmaksāto ambulatoro pakalpojumu apjomu attiecīgajā reģionā, samazināt pacientu līdzmaksājumus, attīstīt zāļu kompensācijas sistēmu, ieviest slimnīcu kvalitātes kritēriju sistēmu, uzsākt valsts apmaksātu mākslīgās apaugļošanas programmu un tamlīdzīgi, uzskata Veselības ministrija.

Gala ziņojums par piedāvātajiem risinājumiem tiks iesniegts pēc šonedēļ paredzētās pēdējās darba grupas sēdes.

Par izglītību tikai valsts valodā gaidāms referendums

Pagājušajā nedēļā Centrālajā vēlēšanu komisijā (CVK) nacionālās apvienības *Višu Latvijai!* lideri iesniedza vairāk nekā 10 000 parakstu par grozījumu LR Satversmē ierosināšanu, lai mācības skolās jau no 1. klases būtu tikai latviešu valodā, ziņo BNS. Tagad CVK pārbaudīs, vai visi paraksti ir derīgi — vai parakstījušies tikai pilsoņi, vai paraksti ir notariāli apstiprināti un vai kāds nav parakstījis divas reizes. Pārbaude varētu ilgt aptuveni divas nedēļas. Ja viss būs kārtībā un derīgo parakstu skaits būs pietiekams, CVK sāks parakstu vākšanu, informē CVK priekšsēdētāja vietniece Kristīne Kurzemiece. Process varētu sākties maija vidū.

Ja nacionālās apvienības deputātu ierosināto Satversmes grozījumu projektu parakstu vākšanā atbalstīs ne mazāk kā viena desmitā daļa no pēdējās Saeimas vēlēšanās balsstiesīgo pilsoņu skaita (1 532 319 iedzīvotāji), to iesniegs Valsts prezidentam, kurš to nodos izskatīšanai Saeimā. Ja parlaments projektu noraidīs, par šo jautājumu tiks rīkota tautas nobalsošana.

NOVADNIEKS

Redaktore Tamāra Elste

Pasūtījuma indekss 3033.
Reģistrācijas apliecība nr. 000701018.
Izdevējs — SIA «NOVADNIEKS REDAKCIJA».
Redakcijas adrese: Brīvības ielā 14, Preiļi, LV-5301.
Elektroniskais pasts: novadnieks@axel.lv
Tālr. 65307056, mob. tel. 29410288 (redaktorei), 65307057 (reklāmas un sludinājumu pieņemšana), 65307058, 65307059 (žurnālistiem). Fakss 65307057.
Par sludinājumu saturu atbild to iesniedzējs.
Laikrakstā publicētie materiāli ne vienmēr atspoguļo redakcijas viedokli.
Pārpublicējot atsauce uz «Novadnieku» obligāta.
Laikraksts iespiests SIA «Latgales drukā» Rēzeknē.

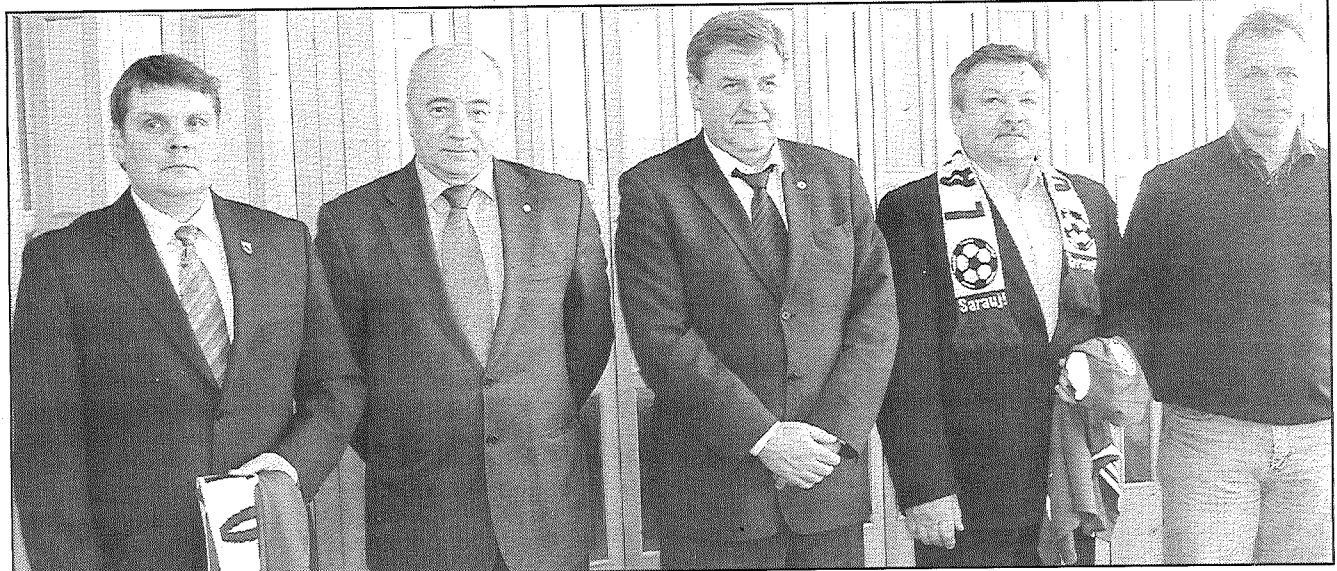
Mājas lapa internetā: www.novadnieks.lv

Laikraksts iznāk astoņas reizes mēnesī (otrdien, piektdien).

Ne jau tas, ko darāt, sakāt vai gērbjaties, bet gan tas, kā jūtaties, ir jūsu personības starojuma pamatā.

R.Šahe

Parakstīts līgums par mākslīgā seguma ieklāšanu jaunajā futbola laukumā

● Mākslīgais segums futbola laukumam izmaksās aptuveni 200 tūkstošus eiro. Tā uzklāšana paredzēta jau tuvākajos mēnešos, kad to ļaus klimatiskie apstākļi.

Pēc dāvinājuma līguma parakstīšanas — (no kreisās) Preiļu novada domes priekšsēdētājs Aldis Adamovičs, Latvijas Futbola federācijas ģenerālsēkretārs Jānis Mežeckis, Latvijas Futbola federācijas komercdaļas vadītājs Vladimirs Žuks, Preiļu novada domes izpilddirektors Vladimirs Ivanovs un futbola koordinators Latgales reģionā Imants Babris. Foto: L.Kirilova

Pagājušajā trešdienā, 30. martā, Preiļu novada domes priekšsēdētājs Aldis Adamovičs un Latvijas Futbola federācijas ģenerālsēkretārs Jānis Mežeckis parakstīja līgumu par mākslīgā seguma dāvinājumu jaunajam futbola laukumam, kura pamatne Kooperatīvajā ielā netālu no Preiļu Valsts ģimnāzijas sagatavota jau pirms vairākiem gadiem. Preiļi ir viena no trim pašvaldībām (arī Daugavpils un Rēzekne) Latgalē, kur šovasar tiks ierīkoti moderni futbola spēles laukumi.

Laukums, kas tiks nodots ekspluatācijā jau pēc nedaudz mēnešiem, būs liels ieguldījums futbola attīstībai novadā un veselīga dzīvesveida popularizēšanai, saņemot dāvinājumu, teica

pašvaldības vadītājs. Jaunās iespējas trenēties un spēlēt varēs izmantot gan Preiļu bērnu un jauniešu sporta skolas futbola sekcijas dalībnieki, gan Preiļu Valsts ģimnāzijas audzēkņi, kuriem sava sporta laukuma līdz šim nav bijis, kā arī Zemessardzes 35. bataljona sportisti treniņnodarbībām un sacensībām.

Latvijas Futbola federācijas ģenerālsēkretārs J.Mežeckis pastāstīja, ka pagājušajā gadā ar federācijas atbalstu, dāvinot mākslīgo segumu, Latvijā ierīkoti 60 mazie futbola laukumi, viens no tiem arī Preiļos pie sporta skolas. Šogad kopā ar Eiropas Futbola savienību tiek īstenots nākamais projekts, kas paredz, ka divu gadu laikā valstī tiks iekārtoti 16 lielie futbola laukumi ar mākslīgo segumu. «Segums neizskatīsies sliktāk kā istais, taču tam būs daudz vairāk priekšrocību,» teica ģene-

rālsēkretārs. «Laukumu varēs izmantot daudz intensīvāk, ja būs pareiza kopšana, tas savu kvalitāti nezaudēs ilgus gadus. Esmu pārliecināts, ka Preiļu jaunie futbolisti, kas jau tagad spēlē jauniešu nacionālajā izlasē, rādīs vēl labākus sasniegumus,» uzsvēra J.Mežeckis. To apliecināja arī Imants Babris, kurš ilgus gadus trenē jaunus Preiļu futbolistus un koordinē futbola attīstību Latgales reģionā.

Latvijas Futbola federācijas pārstāvji informēja, ka plānota sadarbība ar Izglītības un zinātnes ministriju, kā arī Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministriju, lai kopīgiem spēkiem iesāktu turpinātu. Ja ir futbola laukums, tam nepieciešams arī normāls apgaismojums, dušas un ģērbtuves sportistiem, kā arī tribīnes skatītājiem. Taču tie ir tālākas nākotnes plāni.

LAUKSAIMNIEKIEM

Aicina pieteikties mācību prakšu saimniecības

SIA «Latvijas Lauku konsultāciju un izglītības centrs» (LLKC) Valsts Lauku tīkla pasākuma «Mācību prakšu saimniecību tīkla uzturēšana» ietvaros izsludina pieteikšanos uz 20 moderno tehnoloģiju prakses saimniecību atlasi.

Kā informē centra Preiļu nodaļas lauku attīstības speciāliste Aina Golubeva, pieteikšanās pēdējais termiņš ir šī gada 14. aprīlis. Prakses vietas tiks atlasītas sešās nozarēs — laukkopība, dārzkopība, lopkopība, bioloģiskā lauksaimniecība, lauku tūrisms un mežsaimniecība. Prakses vietu atzīšana tiek veikta, lai saskaņā ar lauksaimniecības un mežsaimniecības izglītības programmām profesionālās izglītības iestāžu izglītojamiem un augstskolu studentiem nodrošinātu kvalitatīvas profesionālās, kvalifikācijas, mācību, ražošanas prakses, kā arī iepazīstinātu Valsts lauku tīkla pasākumu ietvaros organizēto semināru, apmācību, pieredzes apmaiņas braucienu dalībniekus ar saimniecību darbību.

cību darbību.

Katrai no izvēlētajām prakses vietām šogad par praktiskā uzņemšanu var tikt piešķirti 305 lati (tajā skaitā PVN). Lai saņemtu atbalstu, prakses vietai jānodrošina vismaz viena praktiskā uzņemšana, kam prakses ilgums nav mazāks par piecām nedēļām; izglītības iestādes izstrādātās prakses programmas izpilde; praktiskā uzņemšana un nākšņošana.

Radīt lielāku pievienoto vērtību lauksaimniecības produkcijai

LLKC Preiļu nodaļa rīko divu dienu semināru par tematu «Lauksaimniecības produkcijas pievienotās vērtības radīšana (ražošanas procesi, produkcijas pārstrāde — piena produkti, graudu produkti u.c. lauksaimniecības produkcija)».

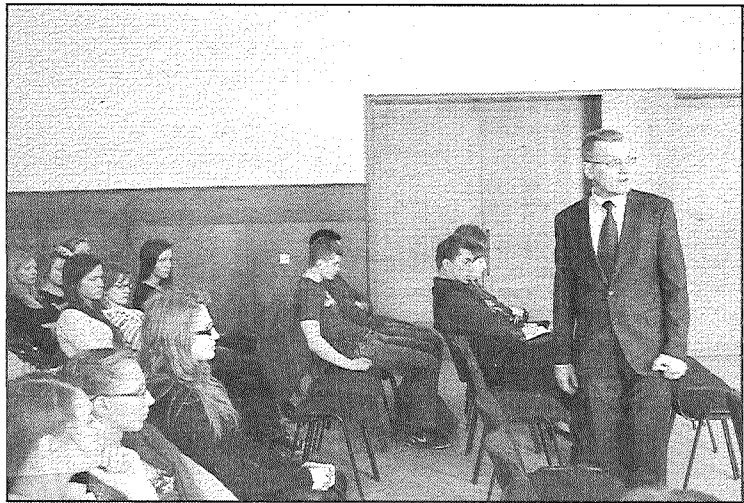
Kā informē Preiļu nodaļas lauku attīstības speciāliste Aina Golubeva, pirmā

mācību diena sāksies 12. aprīlī pulksten 10.00 LLKC Preiļu nodaļas telpās, Raiņa bulvārī 21b. Pārtikas un veterinārā dienesta Dienvidlatgales pārvaldes valsts pārtikas inspektore Solvita Kravale stāstīs par mājražošanu — nekaitīgas un konkurētspējīgas pārtikas ieguvī pienu un augu valsts pārstrādes uzņēmumos. Ar praktiskajā darbā gūtajām atziņām par piena produktu pievienotās vērtības radīšanu iepazīstinās zemnieku saimniecības «Juri» īpašnieks Juris Lubāns, bet par saimniecības atpazīstamību un sarāžotās produkcijas realizēšana iespējām pieredzē dalīsies zemnieku saimniecības «Sollomina muiža» īpašniece Inese Survilo.

Mācību otrā diena paredzēta 14. aprīlī, kad notiks zemnieku saimniecību apmeklējums un praktiskās apmācības — piena pārstrāde, ogu pirmāpstrāde un pārstrāde atbilstoši Pārtikas un veterinārā dienesta prasībām. Interesentus pie sevis uzņems zemnieku saimniecības «Juri» un «Sollomina muiža».

Lappusi sagatavoja L.Kirilova

Grāmatu svētki ar plašām aktivitātēm pulcē daudz apmeklētāju

● Ģimnāzisti uz daudziem jautājumiem par vēsturi varēja saņemt izsmiejošas atbildes no Valsts prezidenta vēstures un mazākumtautību padomnieka Antonija Zundas.

Novadu 10. grāmatu svētki Preiļos pulcēja kuplu dalībnieku skaitu gan no Preiļu, gan citiem novadiem. Desmit gadu laikā, kopš šie svētki Preiļu galvenās bibliotēkas un Lauku bibliotēku atbalsta biedrības (LBAB) sadarbības rezultātā regulāri tiek rīkoti, apmeklētāji pieraduši, ka tajos ir iespēja iepazīties ar bagātīgu jauno grāmatu klāstu, ko laidušas klajā izdevniecības, tikties gan ar politiķiem, gan ar kultūras un izglītības jomas slavenībām, piedalīties izklaidējošos un nopietnos pasākumos. Grāmatu svētki ir aizraujoši visiem — maziem bērniem, skolēniem, jauniešiem, pieaugušajiem, gan arī pensijas vecuma cilvēkiem. Neraugoties uz tiem labumiem, ko svētku apmeklētāji iegūst tīri informatīvajā vai izklaidējošajā jomā, guvums ir arī praktisks — bibliotēkas saņem dāvinājumu — naudu jaunu grāmatu iegādei. Par to gādā svētku sponsori, savukārt bibliotēkām jāpārūpējas par to, lai būtu apmeklētāji. Jo kuplāks lasītāju pulks ieradīs uz svētkiem, jo lielāku dāvinājumu bibliotēka saņem. Šī gada grāmatu svētki skaisti izskanēja, pateicoties arī Preiļu iestādēm, kas piedalījās to organizēšanā, atvēlot telpas dažādām aktivitātēm. Preiļu galvenās bibliotēkas vadītāja Sigita Trūpa šajā sakarībā teic lielu un sirsnīgu paldies Preiļu novada domei, kultūras centram, Preiļu arodividusskolas kolektīvam, Nevalstisko organizāciju (NVO) centram, Preiļu Valsts ģimnāzijai, 2. vidusskolai, 1. pamatskolai, Zemesardzes 35. kājnieku bataljonam, Preiļu novada teātra draugu kopai un tās vadītājai Monikai Livdānei, SIA «Statoil» priekšsēdētājam Viktoram Solovjovam, Gunāram Vilcānam, informatīvajiem atbalstītājiem — laikrakstiem «Novadnieks», «Latvijas Avīze», «Vietēja Latgales avīze». Bet vislielākā pateicība cilvēkam, bez kura darba nav iedomājama svētku norise daudzās Latvijas pilsētās visu desmit gadu garumā, — LBAB valdes priekšsēdētājam Birutai Eglītei.

Grāmatu svētkos piedalījās 26 bibliotēkas no pieciem novadiem, ieradās 850 dalībnieki, no tiem — 250 bērni un jaunieši. Bibliotēku krājumu papildināšanai iegūtas dāvanu kartes par 1110 latiem, kā arī jaunākās grā-

matas no izdevniecībām par 90 latiem. Dāvanu kartes tiks sadalītas starp tām bibliotēkām, kas piedalījās svētkos. 445 latu apmērā saņemts LBAB organizētais dāvinājums — dāvanu kartes un grāmatas bibliotēkām, konkursiem, izlozei un citām aktivitātēm. Kopējā novadu 10. grāmatu svētkos saņemto dāvinājumu summa sastāda 1645,55 latus.

Par dāvinājumiem un atbalstu Sigita Trūpa teica paldies Latvijas Valsts prezidentam Valdim Zatleram, Latvijas Bērnu fondam, Lietuvas vēstniecībai, Somijas vēstniecībai, biedrībai «Šamir», partijām un politiskajām apvienībām «Vienotība», «Tautas partija», Zaļo un zemnieku savienība, Nacionālā apvienība «Visu Latvijai — TB/LNNK», «Saskaņas centrs».

Svētku ievaddaļā notika «Latvijas Avīzes» publiskā diskusija «Pārmaiņas izglītības sistēmā — nopietns solis sabiedrības attīstībā», kurā piedalījās izglītības un zinātnes ministrs Rolands Broks (ZZS), 10. Saeimas deputāte Ilze Virgina (PS), Preiļu novada domes priekšsēdētājs Aldis Adamovičs (TP), 10. Saeimas deputāts Aleksejs Brunovs (SC).

Pēc diskusijas visi tika aicināti uz diska «Aulejis anekdoti» atraktīvu prezentāciju, kuras laikā varēja uzzināt arī par latgaļu kultūras tradīciju iedzīvināšanu Rēzeknes Augstskolā. Preiļu NVO centrā notika grāmatas «Doma. Spriedze. Slimība» prezentācija. Preiļu kultūras nama teātra kopa piedāvāja noskatīties lugas «Kleperņiku pogosta zvaigzne» fragmenta iestudējumu. Mobilā veselības aprūpes centra autobusā varēja saņemt individuālas alergologa/pulmanologa un endokrinologa konsultācijas. Šajā autobusā notika arī saruna ar centra ārstiem par brīvprātīgo darbu. Preiļu Valsts ģimnāzijā bija organizēta tikšanās ar vēsturnieku Antoniju Zundu par tēmu «Maz zināmas Latvijas vēstures lappuses». Preiļu 1. pamatskolas skolēnus iepriecināja Arnis Miltiņš ar koncertprogrammu «Brīnumzemē», bet sadarbībā ar Bite Latvija bērni varēja uzzināt par jaunākajām tehnoloģijām datorā un telefonā. Preiļu arodividusskolā sadarbībā ar «Zvaigzne ABC» darbojas stila darbnīca «Meikaps un frizūras svētku reizē». Arodividusskolas

● Kāda būs izglītības nākotne? Spriež izglītības un zinātnes ministrs Rolands Broks (no kreisās), Preiļu novada domes priekšsēdētājs Aldis Adamovičs un 10. Saeimas deputāti Ilze Virgina, Aleksejs Brunovs.

● Arodividusskolas virtuvē vārīto ēdienu nobaudīja daudzi grāmatu svētku dalībnieki.

● Lielu interesi izraisīja stila darbnīcā «Meikaps un frizūras svētku reizē» gūstamās pārvērtības. Foto: A.Šņepsts

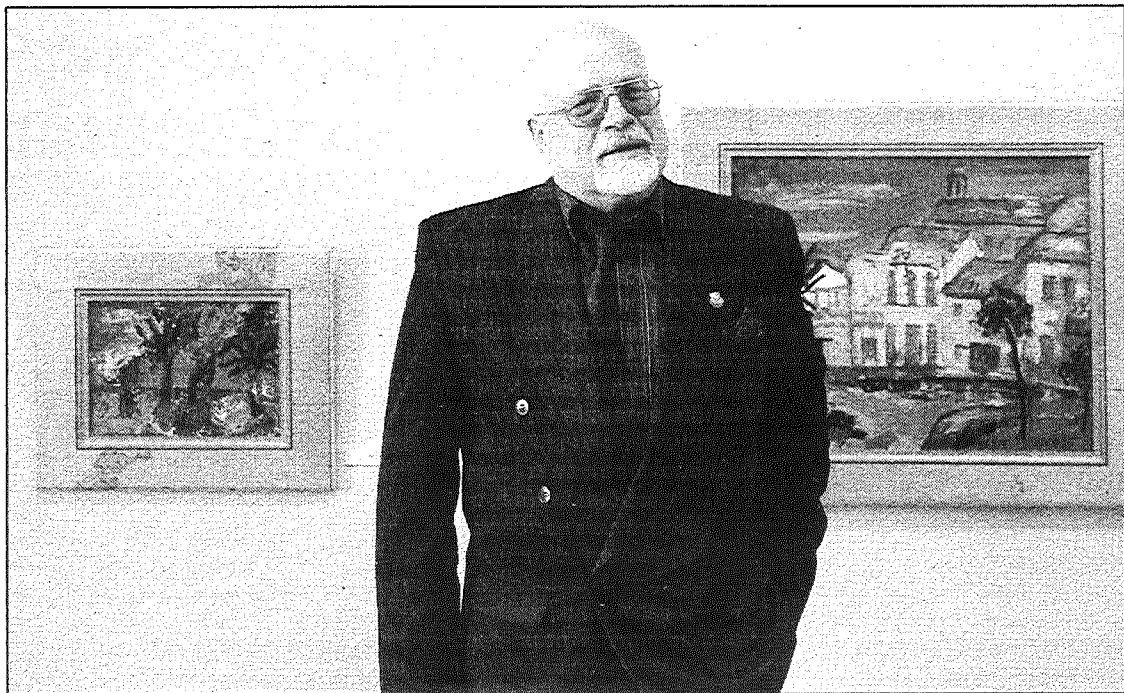
saime bija pagatavojusi arī spēcīgo Preiļu putru — garšīgu virumu, ar ko varēja cienāties

ikviens svētku dalībnieks. Svētki, kā ikreiz, noslēdzās ar izlozi «Veiksmīgais pircējs», kurā

daudzi pircēji papildus savā īpašumā ieguva labas grāmatas.

L.Rancāne

Gleznu un fotogrāfiju izstāde par Spāniju

● Pakāpeniski, bet noturīgi gadu desmitu gaitā mākslinieks Osvalds Zvejsalnieks ir piesaistījis gan profesionāļu, gan skatītāju uzmanību saviem darbiem. Attēlā — Osvalds Zvejsalnieks izstādes atklāšanas dienā.

No 25. marta līdz 3. maijam Preiļu kultūras nama izstāžu zālē Preiļu vēstures un lietišķās mākslas muzejs piedāvā Osvalda Zvejsalnieka gleznu izstādi «Valensijas iespaidi», ko papildina Agram Ritīnas, Lienītes Ratnieces, Guntas Tjanginskas fotogrāfijas no Spānijas.

Latgales laukus vēl klāj sniega sega, ezeru un upju ledū atspo-

guļošanas pilsētās ziemeļu debesis. Bet Valensijas parkos zied magnolijas un tirkīzzilajās debesis sniedz mūžam zaļo palmu zari. Ja gribat izbaudīt krāsainas un dienvidnieciski pilgtas emocijas, ir istais brīdis ielūkoties izstādē, kas atklāj Osvalda Zvejsalnieka skatījumu uz Spāniju, konkrēti — uz Valensiju.

Valensija ir Spānijas trešā lielākā pilsēta un atrodas auglīga,

apelsinkokiem un sakņaugu plantācijām klāta lidzenuma vidū, vienā no intensīvākajām lauksaimniecības zonām Eiropā. Tirdzniecības un rūpniecības centrs, mākslas un zinātnes pilsēta. Ar noturību, briedumu un meistarību mākslinieks atklāj šīs pilsētas ainu — ziedošās magnolijas, slavenos Spānijas dievnamus, apelsīnus, aizraujošo un vienlaikus nežēlīgo korīdu.

SIA «Preiļu saimnieks» 2010. gadu noslēdzis ar peļņu

Preiļu novada domes deputāti ārkārtas sēdē pieņēma zināšanai SIA «Preiļu saimnieks» darbības pārskatu par 2010. gadu.

Tika uzklautas gan uzņēmuma valdes priekšsēdētāja Jāņa Mūrnieka sniegtā informācija, gan pašvaldības deputātu speciāli izveidotās komisijas vērtējums.

Vērojama pozitīva tendence

Atsaucoties uz SIA «Preiļu saimnieks» valdes priekšsēdētāja Jāņa Mūrnieka teikto, uzņēmuma sabiedrisko attiecību speciāliste Inese Šņepste informē, ka aizvadītais 2010. gads «Preiļu saimniekam» bijis kopumā veiksmīgs. Ieņēmumi no pamatdarbības, salīdzinot ar 2009. gadu, nedaudz palielinājušies. Kopumā gads noslēgts ar nelielu peļņu 81 937 latu apmērā.

Visas SIA «Preiļu saimnieks» nozares, izņemot apzaļumošanas un labiekārtošanas nodaļu, kā arī apbedīšanas biroju, strādājušas veiksmīgi. Aizvadītajā gadā par 11% samazinājušies izdevumi par kurināmā iegādi, par 17% samazinātas uzņēmumā strādājošo algas. Savukārt augušas izmaksas par izejvielu un materiālu iegādi, jo palielinājušies veikto remontdarbu apjomi, pērn vairākām daudzdzīvokļu mājām nomainītas ārdurvis, kāpņu telpās ielikti jauni pakešu logi.

Izdevumus būtiski ietekmējis energoresursu cenu kāpums valstī un paaugstinātie nodokļi.

Ne visas nozares pelnīja

2010. gadu ar pozitīviem rādītājiem noslēgusi atkritumu apsaimniekošanas nodaļa un ūdens apgādes nodaļa. Finanšiālie rādītāji savukārt pasliktinājušies siltumapgādes, apzaļumošanas un labiekārtošanas, kā arī namu pārvaldes nodaļā, vēsta I.Šņepste.

Pērn pieauga siltumenerģijas ražošanas apjoms. Tā 2009. gadā bija saražotas 24 567 megavattstundas siltumenerģijas, bet pērn — 26 442 megavattstundas. 2010. gadā samazinājies Preiļu novada domes finansējums pilsētas apzaļumošanas un labiekārtošanas darbiem, tajā pat laikā uzturēšanas izmaksas pieauga. Kā vienu no iemesliem, kāpēc pasliktinājušies namu pārvaldes finanšu rezultāti, uzņēmuma speciāliste min to, ka vairākās mājās veikti rekonstrukcijas darbi, kā arī vairāku namu iemītnieki ir atteikušies no SIA «Preiļu saimnieks» sniegtajiem pakalpojumiem, nodibinot biedrības un pārņemot māju apsaimniekošanu.

Pārskats liecina, ka aizvadītajā gadā palielinājies iedzīvotāju parāds par komunālajiem pakalpojumiem. Ja 2010. gada 1. janvārī iedzīvotāji uzņēmumam bija parādā nedaudz vairāk kā 72 tūkstošus latu, tad šī gada janvāra sākumā parāda kopējā summa bija palielinājusies līdz aptuveni 128 tūkstošiem latu. Kopējā tendence ir līdzīga situācijai iepriekšējos gados, kad apkures sezonas laikā nenomaksāto rēķinu summas pieauga, bet vasaras mēnešos samazinājās.

Deputātu vērtējums atšķiras

Pozitīvi SIA «Preiļu saimnieks» darbību 2010. gadā domes sēdes laikā vērtēja pašvaldības vadītājs Aldis Adamovičs: «Galvenais, ka uzņēmums iedzīvotājiem sniedza visus noteiktos pakalpojumus. Tas nav nedz bankrotējis, nedz dzamas kādas pazīmes, ka tā varētu notikt». Viņaprāt, būtisku iebildumu un aizrādījumu nav arī zvērinātā revidenta atzinumā. Tiesa, sniegto pakalpojumu tarifi, īpaši siltuma apgādes jomā, ir augsti, tāpēc šogad uzņēmuma valdei ieteikts meklēt risinājumus to samazināšanai. Tas būs samērā grūti izdarāms, jo pēdējo mēnešu laikā strauji aug degvielas cenas, kopš aprīļa sākuma vairāk jāmaksā arī par elektroenerģiju, bet vasaras vidū sakarā ar samazinātās PVN likmes atcelšanu uz augšu kāps dabas gāzes cenas.

Normatīvie akti komunālo pakalpojumu sniegšanā iedzīvotājiem uzņēmumā tiek ievēroti, tā secināts pašvaldības deputātu izveidotās komisijas uzņēmuma darbības novērtēšanai noslēguma ziņojumā. Komisijas vadītājs Juris Kovaļevskis gan minēja, ka SIA «Preiļu saimnieks» valdei nopietnāk un regulārāk vajadzētu sekot līdzi situācijai, veikt dziļāku apkures tarifu analīzi, lai rastu iespējas samazinājumam.

Tomēr vairāki deputāti bija pretējās domās, uzsverot, ka SIA «Preiļu saimnieks» sagatavotais 2010. gada pārskats, komisijas ziņojums par konstatēto nav devis gaidīto priekšstatu par uzņēmuma darba rezultātiem.

Iesniegts projekts Preiļu 1. pamatskolas ēku rekonstrukcijai

Pirms nedēļas novada dome iesniegusi Klimata pārmaiņu finanšu instrumenta finansētajā programmā «Zema enerģijas patēriņa ēkas» projekta pieteikumu «Preiļu 1. pamatskolas ēku rekonstrukcija par zema enerģijas patēriņa ēkām».

Projekta kopējās attiecināmās izmaksas ir 400 000 latu, no kurām 20 procenti jeb 80 000 latu ir novada domes finansējums, bet 80 procenti jeb 320 000 latu — Klimata pārmaiņu finanšu instrumenta līdzekļi.

Kā atzīst novada domes priekšsēdētājs Aldis Adamovičs, iepriekš šajā programmā pašvaldība tika iesniegusi projektus par Preiļu mūzikas un mākslas skolas, kā arī pirmsskolas izglītības iestādes «Pasaciņa» rekonstrukciju par zema enerģijas patēriņa ēkām. Taču šie projekti netika atbalstīti. Konkurencē bijusi milzīga, samērā nelielā finansējuma dēļ atbalstu saņēmuši tikai 18 no iesniegtajiem 109 projektiem valstī. Pašvaldības vadītājs cer, ka šoreiz varbūt paveiksies un projekts tiks atbalstīts.

Preiļu 1. pamatskolas direktore Nora Šņepste piekrīt, ka ēku rekonstrukcija, veicot siltināšanu un citus energotaupības pasākumus, ir ļoti nepieciešama. No SIA «Preiļu saimnieks» saņemtie rēķini par apkuri apliecina to, ka

ik mēnesi jāmaksā summas, kas rakstāmas ar trim nullēm. Piemēram, šogad februārī par apkuri samaksāti 6000 latu, ir bijuši pat lielāki rēķini, bet iepriekšējā finanšu gadā no skolas budžeta apkures izdevumiem iztērēti aptuveni 46 000 latu, un tas ir ļoti daudz. «Apkurināmā platība ir milzīga, siltums vējo laukā pa spraugām, taču taupīt uz bērnu rēķina, nogriežot siltumu, nedrīkst,» saka direktore.

Pirms aptuveni desmit gadiem skola bija saņēmusi Pasaules bankas līdzekļus logu nomainīšanai, tika labots jumts, ventilācijas sistēma. Taču daļa logu toreiz netika nomainīta, tagad tie ir ļoti slīktā stāvoklī, it īpaši vecajā sarīkojumu zālē, piebūvē un kāpņu telpās. Arī jaunie logi jāuzlabo, jo izveidojušās šķirbas. Tāpat jānomaina radiatori. Tie gan esot reiz skaloti, taču atkal aizsērējuši un nenodrošina pietiekamu siltuma atdevi apkures sezonas laikā, stāsta direktore. Taču visvairāk siltums izplūst nenosiltināto sienu dēļ, galvenās ēkas abos galos laika gaitā jau izveidojušās plaisas.

«Iepriekšējā remonta laikā šis tas ir darīts, bet tādēļ skola kopumā ir kā lupatu deķis, nekāds efekts nav jūtams,» saka Nora Šņepste. «Ja vēlamies uzlabot energoefektivitāti, būs daudz jāstrādā, sasniedzot pēc iespējas mazāku siltuma patēriņu uz vienu platības kvadrātmetru.»

Izveidota pilsoniskās sabiedrības padome

Preiļu novada domes deputāti apstiprinājuši Pilsoniskās sabiedrības padomi paplašinātā sastāvā un tās nolikumu. Šāda padome pašvaldībā ir jaunums un tikai nesen sākusi darboties.

Pilsoniskās sabiedrības padomes sastāvā darbosies 15 dažādu vietējās sabiedrības grupu pārstāvji — Preiļu novada domes priekšsēdētājs Aldis Adamovičs, Pelēču pagasta pārvaldes vadītāja Iveta Stašulāne, sabiedriskā centra — biedrības «Aizkalne» pārstāve Janīna Beča, Veronika Silviņa Bogotā no Saunas pagasta sabiedriskā centra «Nianse», Preiļu novada izglītības pārvaldes vadītājs Andrejs Zagorskis, biedrības NVO direktore, novada domes biznesa inkubatora vadītāja Ineta Liepniece, Preiļu novada pensionāru biedrības pārstāve Irēna Timošenko, Preiļu novada sociālā dienesta vadītāja Diāna Vucāne, uzņēmēji Aigars Zimelis, Maruta Plivda, Ārijs Vucāns un Anatolijs Mūrnieks, Preiļu novada invalīdu biedrības pārstāvis Artis Utināns, Sandis Šķēps no SIA «Preime» un Preiļu novada kultūras centra vadītājs Guntis Skrimblis. Tādā veidā padomes locekļi pārstāv visa novada teritoriju — Preiļu, Aizkalnes, Saunas, Pelēču pagasta un Preiļu pilsētas iedzīvotājus.

Padomes darbības mērķis ir veicināt saskaņotas pilsoniskās sabiedrības attīstības politikas

īstenošanu, kā arī sabiedrības līdzdalību lēmumu pieņemšanā un sabiedriskajā dzīvē. Savukārt kā galvenie uzdevumi nolikumā tiek minēti — pašvaldības domes konsultēšana un informēšana jautājumos, kas saistīti ar pilsoniskās sabiedrības aktualitātēm novadā; noskaidrot iedzīvotāju viedokli un rakstiska ziņojuma veidā informēt par to domi; sekot iedzīvotāju informēšanu par domei iesniedzamajiem priekšlikumiem.

Pilsoniskās sabiedrības padomei ir tiesības pieaicināt jautājumu izskatīšanai ekspertus, nozaru speciālistus, izvērtēt pašvaldības institūciju un iestāžu normatīvos un stratēģiskos dokumentus, sniegt atzinumus un priekšlikumus par daudzām aktuālām lietām. Tostarp ir jautājumi par uzņēmējdarbības atbalstīšanu un veicināšanu; novada attīstības programmu, koncepciju un citu stratēģiski svarīgu dokumentu izstrādi; atsevišķu teritoriju attīstību, detālplānojumus un infrastruktūru; nozīmīgu attīstības projektu izstrādi un īstenošanu novadā, kā arī to ietekmi uz iedzīvotāju dzīves apstākļiem; pašvaldības izdodamajiem saistošajiem noteikumiem; iedzīvotāju sociālajam, izglītības, kultūras un sporta vajadzībām; vides aizsardzību.

Padomes pieņemtajiem lēmumiem gan būs tikai konsultatīvs raksturs.

Dzimst jauna kora dziedāšanas tradīcija

Aglonas kultūras centrā notika novada kora koncerts, kura piedalījās četri kori — Aglonas vidusskolas 1. līdz 4. klašu koris diriģentes Lilitas Valaines vadībā, debiju svinēja Aglonas novada zēnu koris diriģentes Ivetas Soldānes vadībā, Aglonas bazilikas kora skolas 3. līdz 8. klašu koris diriģentes Ievas Lazdānes vadībā un Aglonas bazilikas jauktais koris, kuru vada diriģente Ieva Lazdāne, Jūta Grebeža un Inga Dzalba.

Koncertā klausītāju vērtējumam izskanēja daudz skaistu, visiem jau zināmu un arī mazāk pazīstamu dziesmu. Pasākumu atklāja Aglonas bazilikas kora skolas koris. «Kora skolā blakus Egles ezeram mēcās mazi dziedoši eņģeļi, kuru balsis jau skanējušas daudzās pasaules valstīs,» tā, iepazīstinot klausītājus ar kolektīvu, stāstīja kora dziedātāja Nora. Skolas dziedātāji priecēja ar jaunām dziesmām, taču melodiju baudītājiem, kā vienmēr, vismīļākā likās Artura Maskata dziesma «Princeses skrien visātrāk».

Pirmais koncerts tik plašai auditorijai bija šī uzstāšanās Aglonas vidusskolas sākumskolas klašu mazajiem dziedātājiem. Kā teica kora diriģente Lilita Valaine, līdz šim bērni uzstājušies tikai savā skolā, pedagogiem, skolas biedriem un vecākiem. Pirmo pārbaudījumu mazie izturēja godam.

Vislielākās klausītāju ovācijas izpelnījās Aglonas novada zēnu koris, arī viņiem tas bija pirmais lielais koncerts. Kolektīvā dzied Aglonas novada skolēni, uz kopmēģinājumiem viņi pulcējas divreiz mēnesī Aglonas bazilikas kora skolā. Dziedātprasmi viņiem māca skolotājas Ilona Bažuleva, Irēna Leonova, Silvija Stivriņa un Lilita Valaine. Zēnu dziedātās dziesmas aizrāva visus klausītājus. Debitanti saņēma Swedbank sarūpētās dāvanas.

Savukārt Aglonas bazilikas jauktais koris, kurā dzied kora skolas vecāko klašu skolēni un absolventi, izpildīja jaunapgūtās dziesmas no 2013. gada Vislatvijas Dziesmu svētku repertuāra. Šobrīd kolektīvs cītīgi gatavojas kora skatei.

Koncerta noslēgumā izskanēja pazīstamā un tautā iemīļotā

● Visskaļākos klausītāju aplausus izpelnījās Aglonas novada zēnu kora dziedājums. Viņiem tas bija pirmais lielais koncerts.

dziesma «Skaidrō volūda» ar dzejnieces Annas Rancānes vārdiem, kuru izpildīja visi koncerta dalībnieki. Līdzī dziedāja

ari klausītāji.

Koncerta rīkotāji cer, ka šis bija pirmais, tomēr ne pēdējais koncerts, kurā apvienojušies visi

Aglonas novada kori. Tas ir sākums jaunai tradīcijai, kuru atbalsta arī novada iedzīvotāji.

G.Gulbe

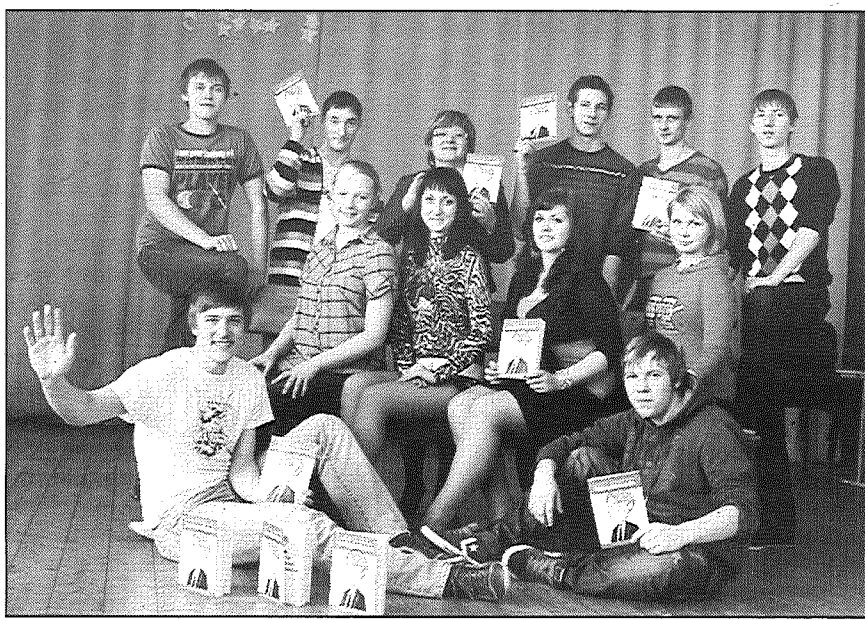
Vidusskolēniem veiksmīgs starts konkursā «Smārts»

Ar spēcīgā konkurencē iegūto trešo vietu no konkursa «Smārts» Latgales reģiona pusfinālā, kas risinājās Rīgā, atgriezies Aglonas vidusskolas jauniešu komanda «Lieliskais desmitnieks», «Novadnieku» informē komandas kapteinis, Aglonas vidusskolas 10.b klases audzēknis Juris Lubāns.

Juris pastāstīja, ka konkursu ar šo savdabīgo nosaukumu (tulkojumā no angļu valodas — atjautīgs, asprātīgs, elegants) rīkoja Latvijas Brīvo arodbiedrību savienība. Konkursa mērķis — aktualizēt darba tiesību un darba aizsardzības jautājumus, lai sagatavotu jauniešus darba tirgum. Piedalīties šajā konkursā vidusskolēnus mudināja Aglonas vidusskolas ekonomikas pamatu skolotāja Ineta Valaine.

Pirmais konkursa posms bija neklātenes tests interneta vidē, kur nācās atbildēt uz 50 jautājumiem. Lai pamatīgāk sagatavotos konkursam, izglītojošas lekcijas vidusskolēniem lasīja Aglonas novada domes speciālisti. Pašvaldības darba aizsardzības speciālists Gunārs Lukasevičs stāstīja par darba aizsardzības jautājumiem, bet jurists Viesturs Grīgulis — par darba tiesībām. Izvērtējot atbildes un summējot punktus, 10. b klases komanda «Lieliskais desmitnieks» iekļuva piecu labāko Latgales reģiona skolu komandu skaitā. «Kad uzzinājām neklātenes kārtas rezultātus, bijām gan priecīgi, gan apmulsuši, jo nākamais posms bija Latgales reģiona pusfināls, kas notika Rīgas kinostudijā,» stāsta Juris.

«Lai pienācīgi aizstāvētu Aglonas vidusskolas godu, sākās intensīva gatavošanās. Studējām teoriju, skatījāmies filmas par darba aizsardzības problēmām, nozaru specifiku un darba tiesībām. Praktiskās nodarbības vadīja Daugavpils Universitātes pasniedzēji. Gan teorētiskās zināšanas, gan redzētās filmas palīdzēja veidot komandas videopriekšnesumu par aizlieguma un

● «Lieliskais desmitnieks» — Aglonas vidusskolas 10. b klases komanda —, lai gan saukti par «zaļajiem gurķiņiem» veiksmīgi startēja Latvijas Brīvo arodbiedrību savienības rīkotā konkursa «Smārts» reģiona pusfinālā.

brīdinājuma zīmēm skolā. Priekšnesuma autore bija mūsu klases biedrene Kristīne Jokste.

16. martā, kad devāmies uz Rīgu, jau zinājām, ka Latgales reģiona pusfinālā pretinieki būs spēcīgas pilsētu komandas — no Preiļu Valsts ģimnāzijas, Balvu ģimnāzijas, Rēzeknes 5. vidusskolas un Daugavpils 3. vidusskolas. Pie tam visi bija divpadsmito klašu skolēni. Kad sevi pieteicām konkursā, raidījuma vadītājs mūs nosauca par «zaļajiem gurķiņiem», jo bijām gados visjaunākie.

Sprīdze bija pamatīga, jo vajadzēja koncentrēties jautājumiem, domāt ne tikai par pareizu atbildi, bet arī par to, kā izturēties, kā izteikties, jo viss tika filmēts. Mūs spārnoja konkursa noslēgumā izteiktais vērtējums — savā konkurencē izcīnīta trešā vieta. Pierādījām, ka ne tikai pilsētu, bet arī lauku skolās ir gudri un erudīti jaunieši. Konkursā mūs apsteidza Preiļu Valsts ģimnāzijas un Balvu ģimnāzijas komanda. Latgali

finālā pārstāvēs preiļieši. Mēs vēlam viņiem veiksmi!

Ļoti palīdzēja līdzjutēju atbalsts. Sirsnīgs paldies 11.b klases audzēkņiem un viņu audzinātājam M.Lukjanovičai par līdzī jušanu, aplausiem, uzmundrinošajiem plakātiem. Paldies arī skolotājai Inetai Valainei, kura mūs mudināja šajā konkursā piedalīties, sniedza teorētiskās zināšanas, organizēja tikšanās. Paldies arī skolas direktorei Lidijai Šatilovai un, protams, mūsu klases audzinātājai Reģinai Grigulei, kura aizvien jūt mums līdzī un priecājas par katru veiksmi. Paldies vecākiem un Aglonas novada domes speciālistiem.»

Komandas kapteinis atzīst, ka visi jūtas apmierināti. Iegūtas pozitīvas emocijas, jauna, interesanta pieredze. Ne vienmēr dzīvē līdzās būs cilvēks, kurš pārzina darba tiesību vai darba aizsardzības jautājumus. Šīs lietas ir jāzina ikkatram, lai pasargātu sevi, citus un spētu veiksmīgi iesaistīties darba tirgū.

Aglonā plāno ūdenssaimniecības attīstības otro kārtu

Notekūdeņu attīrīšanas iekārtu rekonstrukcija, iespēja saņemt ūdenssaimniecības pakalpojumus Jaunciema, Somersetas, Alejas un Lāčplēša ielu iedzīvotājiem — tādi būs galvenie pozitīvie ieguvumi Aglonā, kad tiks realizēta projekta «Ūdenssaimniecības attīstība Aglonas pagasta Aglonas ciemā» otrā kārtā.

Kā «Novadniekam» pastāstīja pašvaldības sabiedrisko attiecību speciāliste Zane Ločmele, pašvaldība janvārī apstiprināja Aglonas novada Aglonas ciema ūdenssaimniecības attīstības tehniski ekonomiskā pamatojuma aktualizāciju un tajā izmantotos pieņēmumus Aglonas ciema ūdenssaimniecības attīstības projektam kopumā un tajā iekļauto prioritāro investīciju programmu. Aktualizētais tehniski ekonomiskais pamatojums tika iesniegts Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijas (VARAM) ūdenssaimniecības būvju būvniecības projektu vērtēšanas komisijā izskatīšanai un novērtēšanai.

17. februārī Aglonas novada dome saņēmusi VARAM akceptu, kas dod iespēju pašvaldībai tagad iesniegt projektu «Ūdenssaimniecības attīstība Aglonas pagasta Aglonas ciemā II kārtā» VARAM Eiropas Reģionālās attīstības fonda darbības programmas «Infrastruktūra un pakalpojumi» papildinājuma aktivitātē «Ūdenssaimniecības infrastruktūras attīstība apdzīvotajās vietās ar iedzīvotāju skaitu līdz 2000».

Pašvaldības pārstāve informē, ka projekta mērķis ir ūdenssaimniecības pakalpojumu — ūdensapgādes un notekūdeņu savākšana un attīrīšana — kvalitātes uzlabošana un pieejamības paplašināšana, nodrošinot kvalitatīvu dzīves vidi, samazinot vides piesārņojumu un ūdenstilpju eitrofikāciju, sekmējot ūdens resursu un energoresursu racionālu izmantošanu. Kad projekts tiks īstenots, tas uzlabos vides kvalitāti, jo tas daļēji atrodas Natura 2000 teritorijā, kas dos iespēju iedzīvotājiem saņemt dzeramo ūdeni un pieslēgties pie kanalizācijas tīkliem. Patlaban SIA «Ekolat» ķērusies pie projekta tehniskās dokumentācijas izstrādes.

Lappusi sagatavoja L.Kirillova

Mūzikas un mākslas skola pēc apvienošanās

Divus pirmos mēnešus jaunā statusā aizvadījušas līdzšinējās divas izglītības iestādes Līvānos — mūzikas skola un mākslas skola. Kopš februāra abas ir apvienotas vienā izglītības iestādē ar kopīgu nosaukumu Jēkaba Graubiņa Līvānu mūzikas un mākslas skola. Iestādes direktors Gunārs Luriņš pēc «Novadnieka» lūguma pastāstīja par to, kas ir vai nav mainījies pedagogu un audzēkņu ikdienā pēc apvienošanas, kā palielinājies direktora pienākumu un rūpju loks, kādas ir skolas nākotnes vizijas.

Iestāde ar jauno nosaukumu kopš 1. februāra jau reģistrēta Izglītības iestāžu reģistrā. Līdz tam divu atsevišķu izglītības iestāžu apvienošana veikta ar Līvānu novada domes lēmumu, praktiski mūzikas skolai, kurā audzēkņu un darbinieku skaits bija lielāks, pievienojot skaitliski mazāko mākslas skola. Mūzikas nodaļā mācās 140 audzēkņi, mākslas programmas apgūst apmēram 90 bērni. Apvienoto iestādi turpina vadīt mūzikas skolas direktors. Administrāciju veido divas izglītības iestādes vadītāja vietnieces izglītības jomā, — mūzikas nodaļā — Skaidrite Bulmeistere, mākslas nodaļā — Kristīne Valaine. Abas pedagoģes vietnieču amatus ieņēma arī pirms apvienošanas.

— Visi darbinieki, kas pirms apvienošanas strādāja abās skolās, ir palikuši tie paši, likvidēta tikai mākslas skolas direktora štata vieta, — stāstīja Gunārs Luriņš. Viņš arī informēja, ka vakantu štata vietu, ko piedāvāt bijušajai mākslas skolas direktorei, apvienotajā izglītības iestādē nebija. Pirmie mēneši aizritējuši, sakārtojot dokumentāciju, — reģistrēta iestāde, pārstrādāti un izveidoti visi nolikumi un noteikumi, kas pielāgojami abām skolām nodaļām, no jauna noslēgti visi darba līgumi. Lietas, kas saistās ar abu skolu dokumentāciju līdz šī gada 31. janvārim, atbilstoši likumdošanai tiek sagatavotas nodošanai arhīvā, jo tādas atsevišķas juridiskas iestādes kā mūzikas un mākslas skola vairs nepastāv. Apvienošanas process notika mācību gada vidū, bet ne vienas, ne otras nodaļas audzēkņus, izglītības programmas, pedagogus var darbiniekus tas neskāra tiešajā darbā. Protams, pēc izglītības esmu mūziķis, nevis mākslinieks, tāpēc mākslas izglītības programmas darbā nevaru piedalīties tā, kā to varu darīt mūzikas jomā, bet tāpēc ir vietnieks mākslas jomā, kas uzņemas pilnu atbildību par attiecīgo izglītības programmu, teica direktors. Mans darbs ir administrēt skolai paredzētos līdzekļus, plānot skolas attīstību, kopumā būt atbildīgam par bērniem un darbiniekiem.

Pēc apvienošanas skolai gan ir atsevišķas

● Pie bijušās mūzikas skolas ēkas ir jauns nosaukums «Jēkaba Graubiņa Līvānu mūzikas un mākslas skola». Plāksnes ar nosaukumu nomainītas pie visām skolas ēkām. Iestādes direktors Gunārs Luriņš gandarīts arī par gaidāmajām pārmaiņām. Attēlā fonā redzamā piebūve jau tuvākajā laikā piedzīvos renovāciju. Tiks labiekārtota arī teritorija. Foto: A.Šņepsts

ķas četras ēkas, bet strādājošo kolektīvam ir jābūt vienotam, un pie tā pašlaik tiek strādāts, — sacīja Gunārs Luriņš.

Janvāra beigās Līvānu novada izglītības pārvaldes vadītājas Aijas Usānes pavadībā direktors pirmo reizi ieradās mākslas skolā, iepazīties ar pedagogiem un darbiniekiem. Pēc tam mūzikas skolā notika visu pedagogu un darbinieku kopsapulce, kurā tika izskatīts un pieņemts skolas kopīgums, pārskatīti darba kārtības noteikumi. Pirmajā kopīgajā pedagogiskās padomes sēdē tika pārrunāti jautājumi, kas saistīti ar pedagoģisko darbību. Līvāni nav tik liela pilsēta, lai pedagogi vismaz aptuveni viens otru nepazītu, īpaši kultūrizglītības jomā, tāpēc abu skolu darbinieki savstarpēji nebija sveši. Protams, ir savas atšķirības, bet nekādas problēmas tas nerada, pārmaiņas un jaunais direktors mākslas nodaļā uzņemas ar pozitīvu attieksmi. Vecākus par skolu apvienošanu informējusi pašvaldība.

Mūzikas un mākslas skolas direktoram pēc abu iestāžu apvienošanas veicamā darba apjoms palielinājies saimnieciskā ziņā. Mūzikas skola līdz tam apsaimniekoja vienu ēku. Klāt nākušas trīs mākslas skolas ēkas — izstāžu nams Rīgas ielā 12, mācību korpus Rīgas ielā 2g, un mācību korpus Lāčplēša ielā 1. Mākslas nodaļas visjaunākajā ēkā darbojas kokapstrādes un veidošanas klases, mācās jaunie zīmētāji, uz to pārcelta arī nodaļas administrācijas — vietnieces, lietvedes darba kabineti, skolotāju istaba. Apvienotās skolas direktora darba kabinets palicis ie-

priekšējā vietā — mūzikas nodaļā. Kaut arī pēc izmēra neliels, tomēr Gunāru Luriņu pilnībā apmierina, jo viņš uzskata, ka lielākas telpas jāatvēl mācībām, nevis administrācijas kabinetiem.

— Protams, ideāli būtu, ja skola atrastos vienā ēkā, — atzina direktors, neslēpjot sapni, ka tālākā nākotnē tā arī būs.

Zemes gabals, uz kura atrodas kādreizējās mūzikas skolas, tagad — mūzikas nodaļas — ēka, ir pietiekami liels, lai te varētu uzcelt piebūvi mākslas nodaļas vajadzībām. Savulaik, kad Gunārs Luriņš vēl tikai uzsāka strādāt par mūzikas pedagogu, — 1983. gadā — mūzikas skola bijusi izvietota piecās ēkās pilsētā. 1988. gadā, kad viņš kļuva par šīs izglītības iestādes direktoru, skola atradās divās mājās. Pēc kāda laika mūzikas skola pārcēlās uz pašreizējo namu, kas gan sākotnēji bija plānots, celts un izmantots kā bērnudārzs. Vienas izglītības iestādes pedagogiem, darbiniekiem un audzēkņiem labāk atrasties vienā ēkā, kas veido vienotu vidi, uzskata direktors.

Tuvākajā laikā par Eiropas finansējumu tiks uzsākta ēkas, kurā atrodas mūzikas nodaļa un tās piebūve, renovācija. Pašlaik notiek iepirkuma procedūras un konkursi darbu uzsākšanai. Iepilnāta mājas siltināšana, apkures sistēmas izveidošana līdzās esošajā piebūvē, ko savulaik apsaimniekoja kāds uzņēmums. Renovācijas gaitā piebūvē tiks iekārtota sitamo instrumentu klase, kamerzāle ar aptuveni 50 vietām, kurā rīkot mācību koncertus vai mēģinājumus. Mūzikas nodaļas ēkas otrajā stāvā

iekārtota bērnu bibliotēka, bet pa renovācijas laiku te izvietota arī daļa no novada centrālās bibliotēkas. Kad tiks pabeigta bibliotēkas nama rekonstrukcija, uz to pārcelsies arī bērnu bibliotēka, atbrīvojot otrā stāva telpas. Gunārs Luriņš stāstīja, ka tās tiks izmantotas interešu izglītībai, jo pie skolas darbojas interešu izglītības programma — vokālā studija «Spurgaliņas». Studijā darbojas četras grupas, līdz šim tai nebija mēģinājumiem piemērotu telpu. Nācās izmantot nelielu zāli, kurā savukārt izvietotas klavieres, kas vajadzīgas audzēkņiem dažādiem mēģinājumiem. Jo īpaši, gatavojoties konkursiem. Arī pašlaik zāle ir stipri noslogota, jo notiek gatavošanās ikgadējam Jēkaba Graubiņa piemiņai rīkotajam jauno pianistu konkursam, kas jau vairākus gadus notiek Līvānu mūzikas skolā un uz ko arī šogad pieteicies liels dalībnieku skaits no daudzām Latvijas vietām.

Bažas, par kurām pagaidām gan vēl netiek runāts skaļi, saistās ar audzēkņu skaita samazināšanos, ko ietekmē sliktā demogrāfiskā situācija. Līdz šim gan to bērnu skaits, kas vēlas apgūt mūziku un mākslu, nav samazinājies, kaut arī kopumā vispārīgizglītojošajās skolās skolēnu kļūst mazāk. Mums jādara viss, lai mācību vide būtu pievilcīga, un bērni gribētu apgūt mūzikas un mākslas priekšmetus, uzskata direktors.

Šī gada budžets abām nodaļām ir kopīgs. Mācību maksas līdz šim bija un arī tagad atšķiras — mūzikas izglītības programmā — septiņi lati mēnesī, mākslas izglītības programmā — pieci lati. Direktora viedoklis tomēr ir tāds, ka mācību maksai vienā iestādē būtu jābūt vienāda. Mūzikas programmas apgūvē ievērojams laiks atvēlēts individuālajam nodarbībam, un daļa no mācību maksas tiek novirzīta pedagogu darba maksai. Mākslas izglītības programmā savukārt vairāk līdzekļu nepieciešams materiālu iegādei. Valsts piešķir tikai daļu no pedagogu darba algas finansējumam nepieciešamajiem līdzekļiem, pārējo algām vajadzīgo summu atvēl pašvaldība, kas finansē arī saimnieciskās uzturēšanas izdevumus.

Skolas audzēkņi ar panākumiem piedalās konkursos, bet maijā jaunā klavierspēlētāja Brigita Mālniece, Dace Neicgale, kas apgūst flautas un saksofona spēli, flautas spēlētāja Sanita Vuškārniece dosies uz jauno izpildītāju konkursu Vācijā. Konkurss notiek sadarbībā ar evaņģēlisko luterāņu draudzi. Līvānieši tajā iepriekšējos gados guvuši panākumus, — pirmajā konkursā Laura Grībonika ieguva otro prēmiju, pērn Līva Kraukle saņēma trešo prēmiju. Visus izdevumus — lidmašīnas biļetes, dzīvošanu, kas saistās ar konkursu, sedz organizatori. Kopā ar audzēkņiem uz Vācijas dosies skolotāja Oksana Smelnaka.

Līvānu domes deputāti izbraukuma sēdē Sutros

Sākums 1. lappusē.

31. martā kārtējā Līvānu novada domes sēdē notika neierastos apstākļos: nevis novada centrā Līvānos, bet Sutros — vienā no novada pagastiem. Iespēju noklausīties domes sēdē izmantoja arī pagasta iedzīvotāji. Pēc sēdes viņi uzdeva jautājumus sava novada deputātiem un domes vadībai.

Tā nav laba prakse: atcerēties vēlētajus tikai pirms pašvaldību vēlēšanām, uzskata Līvānu novada domes priekšsēdētājs Andris Vaivods. Pagājušajā gadā domes priekšsēdētājs apmeklēja visus pagastus, lai tiktos ar iedzīvotājiem individuāli, bet šogad izbraukumā dodas visi domes deputāti. Ierosinājums par domes izbraukuma sēdēm nāca no deputāta un uzņēmēja Ašota Mamikonjana. Turpmāko mēnešu laikā ir plānots apmeklēt arī pārējos no-

vada pagastus. Aprīlī Līvānu novada domes sēdē notiks Rudzātu pagastā.

Sutros deputāti apmeklēja pamatskolu, kur iepazīs ar skolas materiālo bāzi un nodrošinājumu. Deputāti ielūkojās, kā norit mācību darbs klasēs, aprunājās ar skolēniem un pedagogiem. Skolas direktors, arī domes deputāts Māris Grīgalis iepazīstināja kolēģus ar skolēnu sasniegumiem, kas ir vērtīgi. Aizvadītajos gados skola vairākkārt saņēmusi Draudzīgā aicinājuma Lielās Pūces balvu un 10 gadu periodā atzīta par piekto labāko lauku pamatskolu Latvijā. Sutru pamatskolas absolventi jau kā vidusskolēni sevi apliecinājuši pat Pasaules Fizikas olimpiādē, kas ir ļoti augsts sasniegums. Arī šāgada mācību priekšmetu olimpiādēs audzēkņi piedalījušies ar labiem panākumiem.

Kā apliecinājums skolas pedagogu un audzēkņu radošajai darbībai izskanēja skolas audzēkņu koncerts, kur savu dziedāt un dejot prasmī rādīja gan pavisam mazie, gan

jau lielākie Sutru bērni. Skola ir arī aktīvs sabiedriskās dzīves centrs, par ko liecināja pagasta ļaužu rokām darinātā dekoratīvo segu un spilventiņu izstāde — šie darbi tapuši kāda projekta ietvaros, iesaistoties gan skolai, gan pagasta iedzīvotājiem.

Pēc viesošanās skolā deputāti iepazīs ar Sutru pagasta pārvaldes darbību, apmeklēja pagasta bibliotēku un kultūras namu.

Domes sēdes laikā deputātu diskusijās uzmanīgi klausījās arī vairāki pagasta iedzīvotāji. Pēc sēdes domes priekšsēdētājs Andris Vaivods un izpilddirektors Uldis Skreivers pastāstīja par domes darba organizāciju un aicināja iedzīvotājus uzdot jautājumus. Sutrēnieši ar deputātiem pārņēma dažādus saimnieciskās dabas jautājumus, piemēram, kāds Krasta ielas iedzīvotājs lūdza palīdzību aizsērējušās caurtekas sakārtošanā, lai novērstu pagalmā applūšanu. Kāda cita pagasta iedzīvotāja vērsa deputātu uzmanību uz nepieskatītu

suņu klaiņošanu pa pagasta centru. Viņa lūdza deputātus saukt saimniekus pie atbildības un pieprasīt suņu ierobežošanu nožogojošos laukumos.

Iedzīvotāji interesējās par iespēju nokļūt uz kultūras pasākumiem vai dievkalpojumiem novada centrā. Izpilddirektors Uldis Skreivers informēja, ka domes īpašumā ir vairāki mikroautobusi, ar domes lēmumu apstiprināts to izmantošanas tarifs. Savlaicīgi piesakot autobusu pagasta pārvaldē vai pie domes izpilddirektora pa tālruni 65307263, ikviens var to izmantot, protams, attiecīgi norēķinoties par nobrauktajiem kilometriem.

Šogad Sutru pagastā ir pieņemts darba santehniks. Arī par viņa pakalpojumiem iedzīvotāji var interesēties pagasta pārvaldē. Iedzīvotāji lūdza risināt jautājumus par satiksmes autobusa saglabāšanu atsevišķos maršrutos arī vasaras mēnešos, kad tas nekursē, jo ir skolēnu brīvlaiks.

Lappusi sagatavoja I. Rancāne

Pedagogi turpina izglītoties

Marts Riebiņu novada skolu pedagogiem aizritēja kā pieredzes apmaiņas un tālākizglītības mēnesis. Noslēdzās pedagogu metodisko izstrādņu skates novada kārtā. Skati valstī organizē Izglītības un zinātnes ministrijas Valsts izglītības satura centrs (IZM VISC), tā notiek trijās kārtās.

Pirmajā kārtā piedalījās 25 pedagogi no visām sešām novada skolām, informē Riebiņu novada klašu audzinātāju metodiskās apvienības vadītāja Rīta Pudāne. Atbilstoši novadā izstrādātajam skates nolikumam pirmajā kārtā varēja piedalīties arī tie skolotāji, kuru metodiskās izstrādnes bija saistītas ar mācību priekšmetu mācīšanas metodiku. Savukārt tie pedagogi, kuru darbi atbilda VISC nolikumam, cīnījās par iespēju piedalīties Latgales vēsturiskā novada pedagogu metodisko izstrādņu skates otrajā kārtā. Riebiņu novadā par labākajiem tika atzīti Rutas Vjaksnes un Innas Zenovjevas (Riebiņu vidusskola) darbs «Svečošanas nedēļa Riebiņu vidusskolā, jeb viss par un

● Pedagogi seminārā «Produktīva skolas un vecāku sadarbība bērna izglītībā un audzināšanā».

ap svecēm», Elzas Leimanes (Galēnu pamatskola) darbs «Metodiskās izstrādnes», Ilzes

Lukjanovas (Galēnu pamatskola) «Likloču likumi». Tie pārstāvēs Riebiņu novada pedagogu meto-

diskos darbus Latgales skatē Daugavpilī. Pateicības par piedalīšanos un atsaucību saņēma

visi skates dalībnieki, bet bez uzvarētājiem žūrijas komisija Riebiņu novada izglītības koordinatore Evelīna Visocka vadībā vēl īpaši atzīmēja Anitas Betleres (Dravnieku pamatskola), Jeļenas Puzakas (Riebiņu novada logopēde), Ivetas Bergmanes (Silajāņu pamatskola) darbus.

Martā tika organizēts arī seminārs «Produktīva skolas un vecāku sadarbība bērna izglītībā un audzināšanā», kas pulcēja izglītības atbalsta personālu un pedagogus no novada skolām, pirmsskolas izglītības iestādes «Sprīdītis» un no Preiļu novada Salas pamatskolas. Skolotāji noklausījās lekciju, strādāja grupās, diskutēja. Mācību mērķis bija aktualizēt un pilnveidot skolotāju zināšanas un pedagoģiskās prasmes par trīspuseju sadarbību ar vecākiem un bērnu, saskatīt raksturīgākās problēmas, veicinošus un kavējošus pozitīvas sadarbības faktorus. Semināru vadīja psiholoģe Gunita Kleinberga. Starplaikos skolotāji varēja iepazīties ar kolēģu metodiskajiem darbiem. Šo programmu piedāvā Sociālo interešu institūts, ar kuru riebiņiešiem sadarbība aizsākās jau pērnā gada augustā.

Dzejas svētki Andreja Eglīša piemiņai

● Andreja Eglīša dzejas svētku dalībnieki un žūrija.

Līvānu novadā norisinājās līdz šim nebijis pasākums — Andreja Eglīša ceturtie dzejas svētki «Andrejs Eglītis un Ārija Elksne». Tie tika organizēti Līvānu 1. vidusskolā.

Atbilstoši nolikumam svētkos, kas vienlaikus ir konkurss, var piedalīties vidusskolēni, bet izņēmuma gadījumos — arī pamatskolu vecāko klašu skolēni. Vidusskolas vispirms organizē skati savās skolās un pēc tam vienu, divus vai trīs labākos pārstāvjus sūta uz sava reģiona atlases kārtu. Žūrija labākos dzejas izpildītājus un autorus izvēlas fināla skatei, kas šogad notiks oktobrī

Rīgā. Visi finālisti kā balvu saņems trīs dienu ekskursiju uz Briseli, kur arī jāuzstājas. Katrs konkursants pirms skates mūzikas skolotāju vadībā iepazīstas ar kantātes «Dievs, Tava zeme deg!» daļu «Lūgšana».

Ikvienam konkursa — skates dalībniekam jānorunā viens Andreja Eglīša, viens Ārijas Elksnes un viens paša vai skolasbiedra sacerēts dzejolis. Konkursa organizatoru prasība ir arī tāda, ka katrā skolas komandā jābūt zēnam, bet, ja no skolas izvirzīts tikai viens dalībnieks, tam jābūt zēnam.

Runājot dzeju, var izmantot mūzikas instrumentus vai mūzikas ierakstus, rekvizītus un skatuves tērpus.

Pavisam Latvijā notika piecas atlases kārtas. Visu reģionu uzvarētāji 3. un 4. aprīlī kopā ar Daugavpils teātra aktieriem veidoja izrādi, kuras tēma ir latviešu aizbraukšana 1944. gadā un tagad.

Andreja Eglīša dzejas svētkos — atlases kārtā Līvānos piedalījās Līvānu 1. vidusskolas, kā arī Jēkabpils Valsts ģimnāzijas un divu Daugavpils skolu skolēni — kopumā desmit jaunieši. Piedalīties izrādes veidošanā tika izvirzīti Linda Usāne un Oskars Bērziņš no Līvāniem, Kristaps Vītols no Jēkabpils, Boriss Butorins un Aleksandrs Sobolevs no Daugavpils. Žūrijā darbojās aktieri no Daugavpils. Žūrijā darbojās un izglītības darbinieki.

Starp zinošākajiem valstī — Preiļu, Pelēču, Līvānu, Jaunsilavas skolēni

25. martā notika ķīmijas, fizikas, bioloģijas un matemātikas konkursa 7. — 9. klašu skolēniem noslēguma kārtā. Konkurss ik nedēļu pusgada garumā interneta vietnē www.dzm.lv neklātienē pulcēja vairāk nekā 1100 skolēnu, no kuriem noslēguma kārtā klātienē piedalījās 36 skolēni no dažādiem Latvijas novadiem.

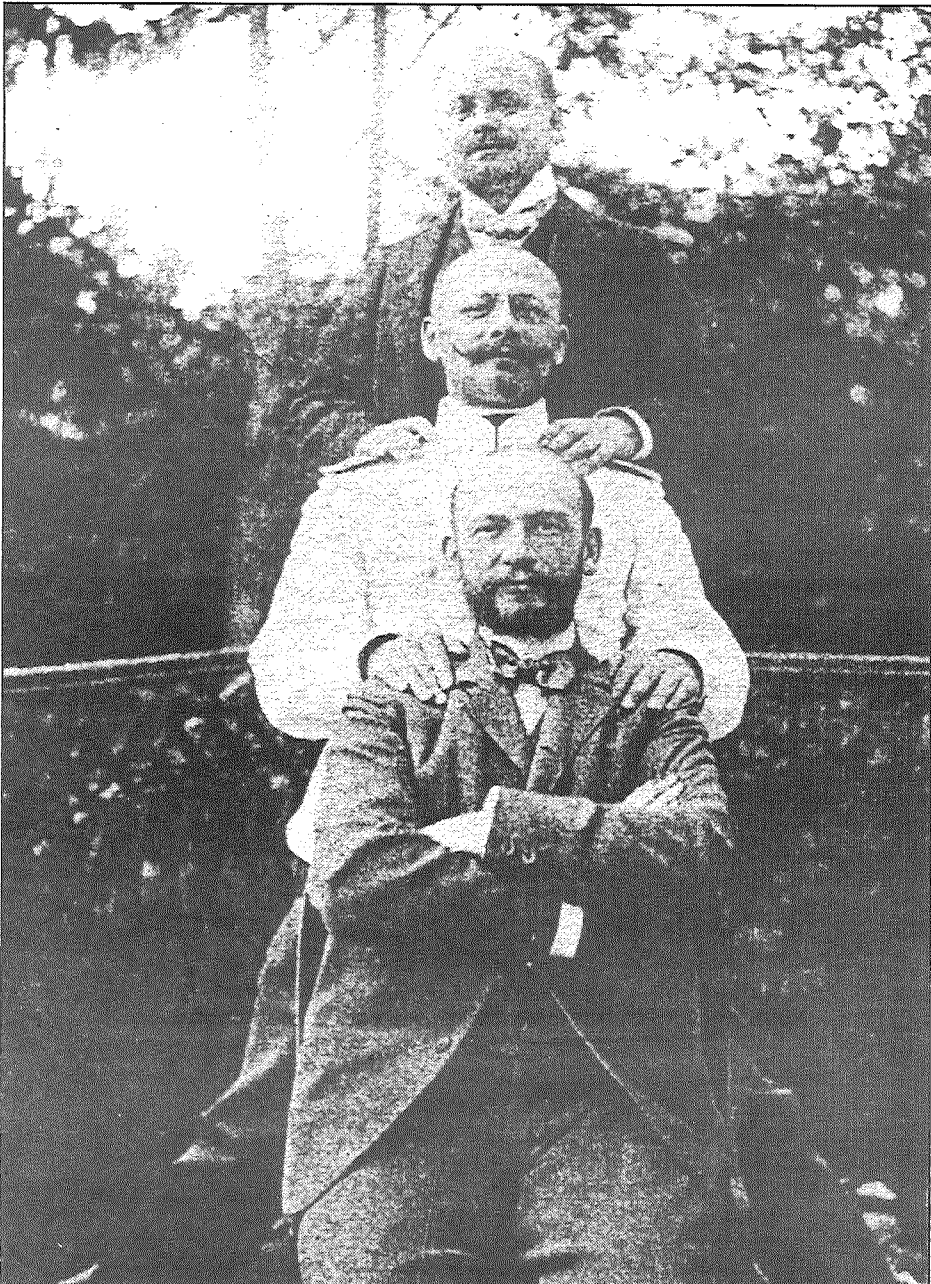
Valsts izglītības satura centrs Eiropas sociālā fonda projekta «Dabaszinātnes un matemātika» ietvaros konkursu organizēja jau otro gadu, ik nedēļu skolēniem sniedzot iespēju pielietot un papildināt fizikas, bioloģijas un ķīmijas mācību stundās apgūto, kā arī reizē pārliecinoties, ka eksaktās zinātnes patiešām var būt aizraujošas, informē projekta speciāliste Santa Margeviča. Iespēja piedalīties konkursa neklātienē kārtās bija dota ikvienam Latvijas skolēnam, kurš mācās 7. — 9. klasē, neskatoties uz jaunieša mācību sasniegumiem skolā. Rezultātā vienā konkursā apvienojās plašs skolēnu skaits ar visdažādāko pieredzi un zināšanām no dažādām Latvijas vietām. 36 veiksmīgākie neklātienē kārtu dalībnieki tikās konkursa noslēguma pasākumā, kurš notika 25. martā Rīgas Tehniskajā universitātē. Tie bija skolēni no visiem Latvijas reģioniem, no Smiltenes, Vecpiebalgas, Madonas, Preiļiem, Līvāniem, Pelēciem, Jaunsilavas, Rīgas un citām vietām.

Neklātienē kārtu uzvarētāju vidū bija arī Preiļu, Pelēču un Līvānu skolēni. 7. klašu grupā otrā vieta piešķirta Airītai Ertei no Preiļu 1. pamatskolas, trešā vieta — Mārtiņam Šņepstam no Pelēču pamatskolas. 9. klašu grupā piešķirtas divas trešās vietas, viena no tām — Valtam Štolceram no Līvānu 1. vidusskolas.

Klātienē kārtā vislabākos rezultātus no Preiļu reģiona novadiem — trešo vietu 7. klašu grupā ieguvis Mārtiņš Šņepsts no Pelēču pamatskolas.

Trīs skolēni atzīti kā erudītākie un radošākie mēneša uzdevumu un eksperimentu veicēji (vieta nav numurēta), starp viņiem arī Kristiāns Slicis no Jaunsilavas pamatskolas-8. klases.

Konstantīns Guļkevičs. Saistība ar Preiļiem

Pie Konstantīna Guļkeviča Preiļos un Anspokos bieži ciemojušies daudzi Krievijas sabiedrībā pazīstami mākslinieki, politiķi un sabiedriskie darbinieki. Arī šajā 1902. gadā tapušajā fotogrāfijā Konstantīns Guļkevičs (priekšplānā) redzams ar saviem viesiem, kuru personības gan nav zināmas, uz Anspoku pils balkona. Foto no Preiļu vēstures un lietišķās mākslas muzeja arhīva.

Sākot par Preiļu muižas vēsturi, visbiežāk tiek minēta grāfu Borhu dzimta. Taču gandrīz divdesmit gadus muiža un samērā plašas apkārtnes teritorijas piederējušas krievu muižniekam — cara galma kambarkungam, vēlākajam Krievijas sūtnim Itālijā un Zviedrijā Konstantīnam Guļkevičam.

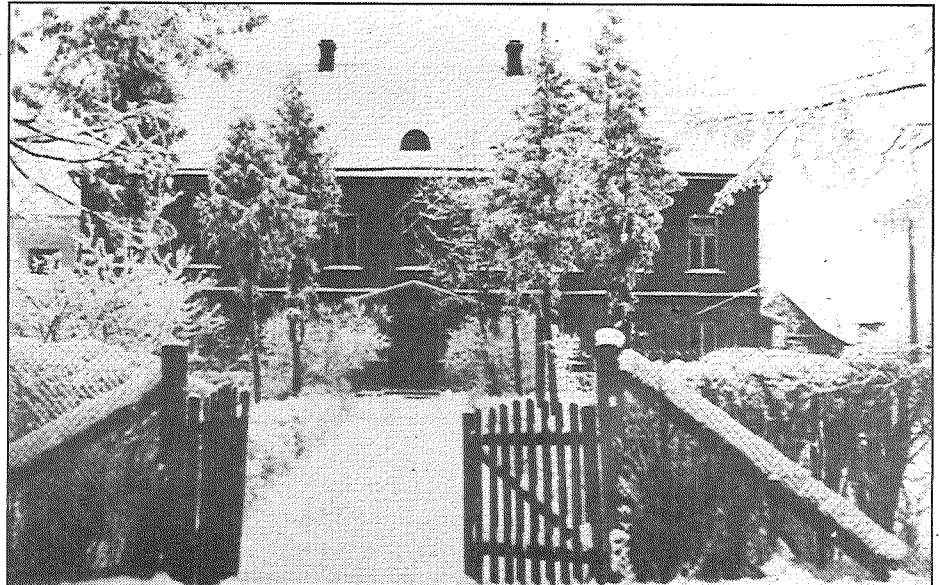
Antona Anspaka 1996. gadā izdotajā grāmatā «Preiļu novads» Konstantīns Guļkevičs raksturots kā «plaša vēriena celtniecības mīlotājs, apbrīnojams filantrops un zemnieku, sevišķi latviešu, draugs. ... Guļkeviča laikā celta pils četrkantainā torņa piebūves virsējā daļa (zvanu tornis), ķieģeļu mūra sēta ap jauno augļu dārzu, Sarkanie un Rušonas ceļa vārti, daudzas saimniecības ēkas. Zemniekiem Guļkevičs izpalīdzējis plašos apmēros. Dažkārt kritušo govju vai zirgu īpašniekiem ļāvis izvēlēties no muižas ganāmā pulka lopiem pēc patikas, ko daudzi izmantojuši ļaunprātīgos nolūkos. Bijis liels bērnu draugs un vaļas brīžos pasniedzis stundas latviešu pamatskolā. Ar viņa atbalstu izglītojušies vairāki Latgales latviešu sabiedriskie (politiskie) darbinieki. Ne no viena apkārtnes iedzīvotāja (...), kas to atceras, nav nācies dzirdēt par Guļkeviču sliktu atsauksmi.»

Taču nekas daudz vairāk par Konstantīnu Guļkeviču sabiedrībā nav zināms. Intereses mudināts, krievu muižnieka saistību ar Preiļiem pētījis preilietis **Igoris Kolosovs**, kuram dzimtā novada vēstures padziļināta izziņāšana ir vaļasprieks un

liela aizraušānās. «Novadnieka» rīcībā viņš nodevis vairāku gadu garumā veiktu pētījumu. Tulkojumā publicējam fragmentus no savāktajiem materiāliem.

Konstantīns Guļkevičs dzimis 1865. gada martā Sanktpēterburgā slepenpadomnieka Nikolaja Guļkeviča ģimenē. Pēc Pēterburgas universitātes beigšanas sācis strādāt Tautas izglītības ministrijā. Taču lieliskās svešvalodu zināšanas (Konstantīns zināja angļu, vācu un franču, bet vēlāk apguva arī bulgāru un zviedru valodu) deva iespēju 1886. gadā pāriet darbā uz Ārlietu ministriju. Sākumā K. Guļkevičs strādāja arhivā, bet 1887. gadā tika pārcelts uz nodaļu, kas nodarbojās ar personāla un ekonomiskajiem jautājumiem, bet 1896. gadā kā krievu misijas otrais sekretārs devās uz Minheni. 1901. gadā dienestu uz pieciem gadiem atstājis.

1891. gadā Konstantīns Guļkevičs īpašumā iegādājās (Preiļu) Preiļu muižu. Ārlietu ministrijas formulārā ir ieraksts, ka līdzās no tēva mantojumā palikušajam lielumam Krasnodaras apgabalā iegādāta apmēros liela muiža Vitebskas guberņas Dvinskas (Dinaburgas jeb Daugavpils) apriņķī. No 1895. gada atskaites zināms, ka Preiļi atrodas 22 verstu attālumā no Rušonas stacijas Sanktpēterburgas — Varšavas dzelzceļa malā. Ziemā šis attālums esot četras verstis isāks. Aramzeme un pļavas sadalītas trīs fermās: Preiļi — līdz

● Tā savulaik izskatījās Preiļu divklasīgās pilsētas skolas (tagad — Preiļu 1. pamatskolas) ēka Daugavpils ielā 26, kuru 1904. gadā uzcēla Preiļu muižas īpašnieks Konstantīns Guļkevičs.

500 desetinām lieli, Sondori — līdz 400 desetinām, bet Noviki — līdz 100 desetinām. Apstrādājamās zemes vietām smilšmāla augsnēm, vietām — mālainas. Purvs, ko iespējams nosusināt, — līdz 1800 desetinām liels. Muižas teritorijā bijušas arī 20 fermas, kas iznomātas. Kopumā muižas teritorija aizņem 7800 desetinas, aramzemi uzturējuši 100 strādnieki.

Pārskatā lasāms, ka Guļkevičs analizējis mēslojuma, tajā skaitā ģipša un tomasmilu ietekmi uz augšņu auglības palielināšanu. Muižas īpašnieks izteicies, ka iepriekš saimniekošana bijusi pirmatnēja, par mākslīgā mēslojuma izmantošanu agrākie zemes īpašnieki, acimredzot, nebija pat dzirdējuši. Konstantīns Guļkevičs ne tikai pats daudz eksperimentējis lauksaimniecībā, bet savā pieredzē dalījies arī ar citiem, publicējot vairākus rakstus par rudzu un ziemas auzu audzēšanas iespējām.

Darbā Ārlietu ministrijā Konstantīns Guļkevičs atgriezās 1906. gadā. 1908. gadā viņš jau bija vēstniecības pirmais sekretārs Romā. Būdams liels glezniecības cienītājs (arī pats labi zīmējis), Romā atbalstījis jaunos māksliniekus. Tiesa, arī agrāk, strādājot Minhenē, Guļkevičs bieži apmeklēja mākslinieku salonus, kur iepazīšies ar mākslinieku ekspresionistu Alekseju Javļenski. 1901. gadā, kad Javļenska draudzene Jeļena Neznamova gaidīja bērnu, savus paziņas uzaicinājis pavadīt laiku uz Preiļiem netālajiem Anspokiem. Tieši Anspokos 1902. gada 5. janvārī Neznamovai piedzimis dēls Andrejs, kas vēlāk kļuva pazīstams mākslinieks.

No 1912. gada Konstantīns Guļkevičs bija Krievijas vēstniecības padomnieks Konstantīnopolē. 1914. gadā piedalījies sarunās ar Turciju par reformām Armēnijā. Uz kāda dokumenta redzams arī viņa paraksts. Sākoties Pirmajam pasaules karā, Guļkeviču pārcēla darbā uz Sanktpēterburgu. 1916. gada februārī norīkoja darbā par Krievijas pārstāvi Norvēģijas karaļa galmā, bet 1917. gada maijā pagaidu valdība viņu nosūtīja uz Zviedrijas karaļa galmu.

1917. gada rudenī, jau pēc boļševiku apvērsuma, Konstantīns Guļkevičs tāpat kā citi cariskās Krievijas pārstāvji ārzemēs, kuri netika izrādījuši lojālu attieksmi pret jauno boļševiku valdību, ar Ļeva Trocka pavēli tika atbrīvoti no darba Ārlietu ministrijā. Tomēr pagaidu valdības diplomāti nepakļāvās Trocka prasībām, neatbrīvoja Krievijas misijas telpas Stok-

holmā un turpināja strādāt, pārstāvēt baltgvardu intereses.

Starp citu, Zviedrijas valdība viņus vēl vairākus gadus atzina kā likumīgos Krievijas pārstāvjus. Saglabājies kāds 1920. gada 21. janvārī datēts zviedru cirkulārs, kurā minēts, ka Konstantīns Guļkevičs ir vienīgais Krievijas pārstāvis, ko atzīst Zviedrijas valdība.

Zviedrijas augstākā sabiedrība Guļkeviču uzņēma ļoti laipni. Barons Ēriks Palmšerns 1918. gada aprīlī kādā sarunā Konstantīnam Guļkevičam izstāstījis, ka bijis lietas kursā par Ļeņina slepeno braucieni cauri Zviedrijai 1917. gadā un mudinājis Zviedrijas premjerministru nekavējoties sazināties ar Kerenski, lai boļševiku vadoni vai nu nošautu vai arī arestētu, kad tas šķērsotu Zviedrijas — Somijas robežu. Guļkevičs par stāstīto bijis dziļi aizkustināts un iesaucies: «Dārgo baron, Krievijas liktenis bija jūsu rokās!»

1922. gada janvārī Konstantīns Guļkevičs pārcēlās uz Zēnevu Šveicē. Tur sākās viņa darbība Nāciju līgā un nebeidzamās rūpes par krievu bēgļiem. Lai likvidētu vienaldzību un pārliecinātu ārzemniekus sakārtot tiesisko situāciju emigrantiem, sniegtu viņiem arī materiālo palīdzību, Guļkevičs veltīja daudz laika un pūļu. Īsti vietā bija viņa spidošās diplomāta iemaņas, takta izjūta, inteligence.

Ik lietai, ko Konstantīns Guļkevičs iesāka, viņš nežēloja spēkus un savu jau sen iedragāto veselību. Emigrācijas literatūrā var atrast daudz pateicības vārdus no simtiem krievu emigrantu, kuri bija lūguši dažnedažādu palīdzību bēdās un nelaimēs.

1933. gadā veselība sāka strauji pasliktināties sen ielaistās tuberkulozes dēļ. Kad vairs nebija šaubu par tuvajām dzīves beigām, Guļkevičs izšķērdīgi tērēja savus dzīstošos spēkus, pēdējās dzīves dienās cenšoties paspēt pēc iespējas vairāk.

1935. gada jūnijā sākumā Guļkevičs ieradās sanatorijā Lozannas tuvumā. Taču bija jau par vēlu — 25. jūnijā viņš nomira. Bēru ceremonija notika grieķu pareizticīgo baznīcā Lozannā. Pēc kremācijas urna ar Konstantīna Guļkeviča pelniem tika apbedīta vietējā kapsētā.

1. jūlijā Aleksandra Nevskā katedrālē Parīzē notika Konstantīnam Guļkevičam veltīts atceres dievkalpojums. Katedrālē bija ļauzu pilna — vienkāršie cilvēki, emigrācijas organizāciju pārstāvji bija ieradusies, lai pēdējo reizi pateiktos savam aizstāvim par nenogurstošajām pūlēm.

Sagatavoja L. Kirillova

KRĀSLAVA

Ideja smelta grāmatā

Interesantas idejas rodas spontāni. Parasti sākumā ir ideja, beigās — idejas piepildījums, rezultāts. Tādā veidā šoreiz tapa galda salvešu izstāde Krāslavas novada centrālajā bibliotēkā. Ideja tika smelta grāmatā, kas pagājušā gada nogalē nonāca bibliotēkas grāmatu fondā. Rezultāts skatāms bibliotēkas lasītavā izstādes veidā. Veidojot salvešu locījumus topošajai izstādei, radās interese arī par galda salvetes vēsturi.

Izrādās, ka salvešu vēsture aizsākās aptuveni pirms 3500 gadiem. Toreiz senajā Grieķijā kalpi pēc maltītes saimnieka lūpas un rokas slaucīja ar viēģes lapu. Tomēr par salvešu izgudrotājiem tiek uzskatīti senie romieši, kuri tās izgatavoja no azbesta šķiedrām (mūsdienās izmanto šifera ražošanā).

Aptuveni pirms 2000 gadiem Romas augstmaņi sāka lietot auduma salvetes. Tās izšuva ar

dzimtas ģerboņiem un saimnieku iniciāļiem. Tā kā cilvēki neizmantoja galda piederumus, bet gan ēda ar rokām, tad rokas nācās bieži slaucīt un bija nepieciešams šūt liela izmēra salvetes. Pēc ciemošanās tajās ietina līdznešanai no galda savāktos gardumus. Viduslaikos salvešu lietošanas mode izplatījās visā Eiropā. Līdz tam bieži vien ļaudis muti

slaucīja ar roku vai galdauta maļu, kas sniedzās līdz grīdai.

Japānā un Ķīnā galda salvetes izgatavoja no rīsa papīra.

Salvetes īpaši populāras kļuva valstīs, kurās vīrieši nēsāja bārdus un ūsas. Anglijā vīrieši skuvās, tāpēc salvetes tur izmantoja retāk. Itāļi bija pirmie, kuri iesāka tradīciju izmantot salvetes ēšanas laikā. Toties renesanses laikmetā

salvete kopā ar citiem zinātnes un mākslas sasniegumiem izplatījās pa visu Eiropu. Sākotnēji galda salvetes sāka izmantot kā galda klāšanas priekšmetu, tām bija drīzāk dekoratīva, nevis praktiska loma. Salvetes tika veidotas no mežģinēm, zīda un citiem dārgiem materiāliem. Katra valsts tiecās izveidot savu stilu galda klāšanas kultūrā.

Mainījās galda piederumu mode, līdz ar to arī galda salvešu ārējais veidols. Aptuveni pirms 300 gadiem attīstījās porcelāna trauku ražošana. Izsmalcinātos traukus papildināja ar sudraba galda piederumiem un locītu salvešu kompozīcijām.

Nereti greznas galda salvetes tika nodotas dzimtas mantojumā vai arī iekļautas ligavas pūrā. Papīra salvetes savu popularitāti sāka iegūt kopš pagājušā gadsimta septiņdesmitajiem gadiem Vācijā. Praktiskie un taupīgie vācieši 20. gadsimta 70. gados īpaši akcentēja salvešu funkcionalitāti. Tāpēc tika nolemts, ka tādai ne mazsvarīgai galda kompozīcijas

sastāvdaļai ir jābūt ne tikai skaidrai, bet arī salīdzinoši lētai. Salvetes var būt vienkāršas, krāsainas ar zīmējumiem, vienkāršas, daudzkrāsainas.

Neskatoties uz galda papīra salvešu ienākšanu masu ražošanā, auduma salvetes joprojām paliek par galda klāšanas kultūras svarīgu elementu. Tās izgatavo no dažādiem viegli mazgājamiem audumiem.

Vispiemērotākais materiāls šim nolūkam ir lins, kokvilna, sintētika, damasts, zīds ar iespiestu rakstu. Svinīgam gadījumam piemērotas baltas salvetes. Ne jau veltī lepnās pusdienās galds tiek rotāts tikai ar auduma salvetēm.

Novada centrālās bibliotēkas lasītavā ir skatāma salvešu izstāde, ko veidojušas pašas bibliotēkas darbinieces. Idejas tika smeltas gan atbilstoša satura grāmatās, gan interneta resursos. Katrai salvei tika piemēklēts atbilstošs māksliniecisks locījums, galda dekors un galda piederumi.

Projektu nedēļa Aleksandrovas skolā

Skolas projektu dienas izvēle bija saistīta ar to, ka izglītības un zinātnes ministrs Rolands Broks oficiāli atklāja Eiropas Brīvprātīgā darba gadu (EBDG) Latvijā šī gada janvārī.

Brīvprātīgs darbs ir nozīmīgs jauniešiem, jo tas rosina skolēnus savu laiku un prasmes ziedot sabiedriski lietderīgiem mērķiem, kas notiek no brīvas gribas un bez samaksas. Dzīvojam mūsu sabiedrībā, ir svarīgi izjust, ka ikviens cilvēks ir novērtēts, atbalstīts un vajadzīgs.

Lai īstenotu savu izvēlēto projektu, Aleksandrovas skolas skolēni tika sadalīti četrās komandās: pirmā komanda — skolēni no 1. līdz 4. klasei (A, B līmenis); otrā komanda — skolēni no 1. līdz 9. klasei (C līmenis); trešā komanda — 6.a, 7.a, 7.b, 8.a un 8.b klases skolēni; ceturta komanda — vecāko arodklašu audzēkņi.

Pirmās komandas skolēni realizēja savu projektu Eisakos, Kubulņišku sādžā un Konstantīnovā, palīdzot veciem cilvēkiem. Eisakos bērni tīrīja sniegu pa-

galmā un pie siena šķūņa, lai vecie cilvēki varētu atvērt vārtus bez grūtībām. Vēl čaklie palīgi pienesa ūdeni un notīrīja sniegu no sliekšņa un pakāpieniem. Kubulņišku sādžā mazie talcīnieki salika malku šķūnī, kā arī tīrīja sniegu. Ceturtajā dienā Konstantīnovā izlika barību stūrīņam barotavā, kuras ir uztaisījuši vecākie skolas bērni, kā arī apskatīja, kā ziemā dzīvo zivis un kā cilvēks var palīdzēt tām pārziņot.

Savukārt C līmeņa bērni palīdzēja veciem ļaudīm Šcedratos.

Trešajai un ceturtajai komandai projektu nedēļas laikā bija dota iespēja iepazīt darba specifiku zemnieku saimniecībās «Rumakova» un «Zaļmuiža», iepazīties ar saimniecību vadītājiem — Zvidriņu un Gekišu ģimenes ikdienu. Abas saimniecības specializējas piena ražošanā, bet «Zaļmuiža» vēl ražo graudus pašpatēriņam.

Saimnieki bija ļoti priecīgi un pateicīgi par skolēnu palīdzību. Savukārt skolēni guva pozitīvas emocijas, iepazīstoties ar fermas darbu ikdienu un tajā strādājošajiem cilvēkiem. Skolēni labprāt iesaistījās visās piedāvātajās ak-

tivitātēs: mazgāja logus, tīrīja griestus un sienas, uzkopja fermas piebūves telpas, atpūtas istabu, mazgāja piena caurules un piedalījās lopu barošanā, izrulleja siena ruļļus, graudu atliekas aizveda uz mežu savvaļas dzīvniekiem.

Darbojoties fermā trīs dienas, skolēniem nodibinājās ciešs kontakts ar saimniekiem. Saimnieki pateicībā par paveikto cienāja palīgus ar sieru, pienu, baltmaizi ar ievārijumu un cepumiem. Ieguvēji bija visi — gan skolēni, gan saimnieki. Protams, brīvprātīgās nedēļas laikā aktīvi līdzdarbojās skolotāji — konsultanti.

Projektu nedēļas laikā skolas administrācija saņēma telefona zvanus no saimniekiem. Viņi pateicās par skolēnu darbu minētajās fermās.

Skolas administrācija par labi padarīto darbu skolēniem sagādāja dāvanu — slidotavas apmeklējumu Obiteļā.

Projekta dalībniekiem prieks, ka iemācījās darīt labus darbus, jo tad paliek mazāk vietas rūgtumam, bērni jūtas saprasti, pieņemti un atzīti.

«Ezerzeme»

● Skolēni sniega atrakšanas talkā.

ALŪKSNE

Mazpulcēniem būs dzīvnieciņi, par kuriem rūpēties

Desmit Strautiņu pamatskolas bērniem tagad mājās ir jauni dzīvnieciņi, par ko rūpēties — truši.

«Heifer» programmas ietvaros Strautiņu mazpulcēniem tika dāvinātas desmit trušu mātes. «Heifer» kustībā ir iesaistījusies arī Alsviķu pagasta biedrība «Atskalas», kas īsteno projektu, kurā viena no aktivitātēm ir šī akcija. Projekta vadītāja Anita Šteinerte uzsvēra, ka bērniem dāvanā saņemtais trusītis būs

jāizaudzē, jāaudzē arī trusēni un viens no tiem jādāvina tālāk kādam citam. Tas ir arī «Heifer» organizācijas galvenais pamatprincips — «Dāvināt tālāk», — tā ir mācīšanās dāvināt.

Bet, pirms saņemt trušus, bērniem bija arī iespēja uzzināt par šiem dzīvnieciņiem vairāk, gūt zināšanas, kas vēlāk noderēs trušu audzēšanā. Iepriekš bija solīta Madonas puses trušu audzētavas «Sveķi», kas ir viena no modernākajām Baltijā, saimnieces Dzintras Karavaičikas lekcija, taču radās neparedzēti apstākļi

un Anitai Šteinertei burtiski vienas nakts laikā bija izdevies sarunāt citu lektori Dzidru Lezdiņu no Smiltenes. Strautiņos bija ieradusies arī «Heifer» projekta koordinatore Līga Puriņa-Purīte no Rīgas.

Dzidra Lezdiņa ir agronome, ilggadēja zootehniķe, šķirnes trušu ganāmpulka īpašniece. Viņa ir sākusi ar Kalifornijas trušiem, to arī tagad ganāmpulkā esot visvairāk, un arī lekcijas laikā uz zāles podestiem rātni gozējās un bērnu apmīļošanai ļāvas skaists un liels Kalifornijas tru-

sis. Tagad gan ganāmpulkā esot arī daudz visādu citu šķirņu truši: «Vīnes zilie», «Liesmāmie», rekši, pundurtruši un citi. Dažus no tiem varēja aplūkot uz vietas, citus — attēlos.

Lektore stāstīja par trušu izcelšanos, šķirnēm, par viņu bioloģiskajām īpatnībām, par to, kā truši pārojas, kā dzimst un attīstās mazuļi. Daudz tika runāts par trušu ēdināšanu, bērni uzzināja, kādus augus dzīvnieciņi ēd, kuri ir viņiem ļoti un veselīgi un kurus savukārt nedrīkst trušiem dot. Iespējams, ka mazākajiem

skolēniem šīs zināšanas brīžiem bija pārāk sarežģītas, taču tie mazpulcēni, kuriem tika dāvināti truši, ir lauku bērni, un gan jau vecāki palīdzēs. Bet katrā ziņā speciālistes padomi nodereja gan mazpulcēniem, gan jebkuram citam trušu audzētājam.

Savukārt paši bērni bija ļoti priecīgi, saņemot trusītus, un nav šaubu, ka šajās dienās liela daļa no brīvā laika tiek pavadīta šo dzīvnieciņu tuvumā.

Daugavpilī likvidēta marihuānas audzētava

Valsts policijas Latgales reģiona pārvaldes priekšnieka palīga pienākumu izpildītāja Anastasija Laizāne informē, ka 29. martā pārvaldes Kriminālpolīcijas biroja darbinieki sadarbībā ar Daugavpils iecirkņa Kriminālpolīcijas nodaļas darbiniekiem, veicot izmeklēšanu un operatīvos pasākumus agrāk uzsāktā kriminālprocesa ietvaros, Daugavpilī aizturēja noziedznieku grupējumu, kas pilsētā nodarbojās ar marihuānas un amfetamīna realizāciju. Tieši par to arī bija uzsākts kriminālprocess.

Sankcionētas kratīšanas laikā pilsētas centrā kādā dzīvoklī, kas pieder vienam no aizturētajiem, tika atklāta un likvidēta marihuānas audzētava. No augiem tika gatavota marihuāna, ko izmantoja realizācijai.

Garāmbraucējs palīdzēja aizturēt laupītāju

Martā divu nedēļu laikā Daugavpilī tika reģistrētas četras dažādas laupīšanas. Uzsāktajos kriminālprocesos tika veikta izmeklēšana un meklētas vainīgās personas. Policija noskaidrojusi, ka visas laupīšanas veikusi kāda personu grupa. Vienu no laupītājiem, kurš bija devies sirot tūdaļ pēc atbrīvošanās no cietuma, izdevās aizturēt kādam pilsētas iedzīvotājam.

Policijas pārstāve A. Laizāne informē, ka pirmā laupīšana reģistrēta 11. martā, kad tramvaja pieturā nezināma persona, draudot ar nazi 1965. gadā dzimušai sievietei, nolaupīja naudu, aptuveni 15 latus. Otrā laupīšana reģistrēta 16. martā 18. Novembra ielā komunālajos kapos, kur divi nezināmi vīrieši, piedraudot ar nazi 1958. gadā dzimušai sievietei, nolaupīja 30 latus. Trešais laupīšanas gadījums fiksēts 17. martā, kad nenoskaidrots vīrietis nolaupīja somiņu ar mantām 1992. gadā dzimušai jaunieci.

Savukārt 19. martā ap pulksten 13.10 Vasarnīcu ielā tramvaja pieturā «Pilsētas slimnīca» nezināms vīrietis pielietoja draudus, fizisku spēku un nazi pret divām sievietēm, kuras dzimušas 1946. un 1927. gadā. Vienai no viņām

Kratīšanas laikā izņemti 30 stādi. Tāpat dzīvoklī atrasti un izņemti 10 grami metamfetamīna. Aizturētas četras personas — 1986., 1989. un divi 1991. gadā dzimuši vīrieši. Daži no viņiem jau agrāk bija nonākuši policijas redzeslokā par līdzīga rakstura noziegumiem.

Izmeklēšana turpinās pēc Krimināllikuma 253.1 panta 2. daļas — par narkotisko un psihotropo vielu neatļautu izgatavošanu, iegādāšanos, glabāšanu, pārvadāšanu un pārsūtīšanu realizācijas nolūkā un neatļautu realizāciju, ja tas izdarīts atkārtoti vai ja to izdarījis personu grupa pēc iepriekšējās vienošanās vai persona, kas agrāk izdarījusi narkotisko vai psihotropo vielu nolaupīšanu. Par to soda ar brīvības atņemšanu uz laiku no pieciem līdz 12 gadiem, konfiscējot mantu vai bez mantas konfiskācijas, un ar policijas kontroli uz laiku līdz trim gadiem.

nolaupīja somiņu ar mantām, nodarot materiālo zaudējumu 129 latu apmērā.

Pēc izdarītās laupīšanas vīrietis devās projām, bet abas cietušās griezās pēc palīdzības pie garāmbraucošo transportlīdzekļu vadītājiem un pasažieriem. Vienā no automašīnām, kura apstājās, atradās pasažieris, 1979. gadā dzimis vīrietis. Tieši viņš uzklaušēja cietušo sievieti un, zinot, ka noziedznieks brunots ar nazi, nekavējoties devās likumpārkāpējam pa pēdām.

Nejausais garāmbraucējs noziedznieku atrada Stropu mežā, slēpjoties nozāģēto zaru kaudzē, klāt bija arī nolaupītā somiņa. Laupītājs tika aizturēts un nogādāts līdz tramvaja pieturā, kur tika nodots policijas darbiniekiem. Drosmīgajam laupītājam aizturētajam bijis arī palīgs, kāds cits vīrietis, kurš tomēr vēlējās palikt anonīms.

Noskaidrots, ka aizturētais ir 1956. gadā dzimis vīrietis, kurš iepriekš sodīts ar brīvības atņemšanu par laupīšanu un zādzību. Viņš pavisam nesen atbrīvots no ieslodzījuma, taču pašlaik tiek pārbaudīta viņa saistība arī ar citiem noziegumiem.

Policija meklē otru laupītāju, kurš tāpat agrāk ir tiesāts un ir citas pilsētas iedzīvotājs.

Valsts policijas Latgales reģiona pārvaldē reģistrētie notikumi

Preiļu iecirkņa statistika

Laikā no 25. līdz 31. martam iecirknī reģistrēti 49 notikumi, uzsākti astoņi kriminālprocesi. Sastādīti 89 administratīvie protokoli, tajā skaitā četri par atrašanos sabiedriskā vietā alkohola reibumā. Viena persona administratīvi sodīta par nelegālu alkoholisko dzērienu un spirta iegādāšanos un glabāšanu.

Ar akcīzes nodokli apliekamo preču tirdzniecības, glabāšanas un realizācijas noteikumu ieviešanas jomā veikti četri profilaktiskie reidi, sastādīts viens administratīvais protokols un uzsāktas piecas administratīvās lietas. Izņemti 1,4 litri nelegāla alkohola.

Reģistrēts viens ceļu satiksmes negadījums, cilvēki nav cietuši. Par ceļu satiksmes noteikumu pārkāpumiem sastādīti 75 protokoli, no tiem trīs protokoli — gājējiem, bet viens — autovadītājam par transportlīdzekļa vadīšanu alkohola reibumā.

Rušonas pagastā aizturēja «nakts ciemiņus»

29. marta naktī īsi pēc pusnakts Riebiņu novada Rušonas pagastā kādas viensētas saimnieks, 1935. gadā dzimis vīrietis, vispirms izdzirdēja un tad arī pamanīja, ka viņa mājai tuvojās divi nepazīstami vīrieši. Saprātis, ka šādiem «nakts ciemiņiem» nekādi labie nodomi nevarētu būt, mājas saimnieks aizbēga no mājas uz devās pie kaimiņiem.

Svešie vīrieši pa neaizslēgtajam durvīm iegāja mājā un, pārmeklējuši istabas, bet neko vērtīgu neatraduši, devās projām Preiļu virzienā. Pa to laiku viensētas saimnieks no kaimiņu telefona par notikušo informēja policiju.

Preiļu iecirkņa darbinieki nekavējoties izbrauca uz notikuma vietu un dažu kilometru attālumā no cietušā mājas aizturēja 1957. gadā dzimušu Daugavpils iedzīvotāju un 1969. gadā dzimušu Preiļu iedzīvotāju. Pēc sākotnējo lietas apstākļu noskaidrošanas tika uzsākts kriminālprocess pēc Krimināllikuma 176. panta otrās daļas par laupīšanas mēģinājumu. Aizturētas personas paskaidroja, ka patiešām grēbejuši izdarīt zādzību no mājas, bet viņiem neesot bijis nodoma uzbrukt mājas saimniekam, lai pastrādātu laupīšanu.

Izmeklēšana turpinās. Tās gaitā policijai būs jānoskaidro, kādi bija aizturēto personu patiesie nodomi. Zināms, ka 1957. gadā dzimušais vīrietis agrāk jau sešas reizes tiesāts par zādzībām, bet 1969. gadā dzimušais par zādzības izdarīšanu agrāk tiesāts vienu reizi.

Preiļos pieķerti divi nepilngadīgi laupītāji

27. martā ap pulksten 22.00 Preiļos, Liepu ielā, divi nepazīstami jaunieši, piedraudot ar nazi, diviem piecpadsmitgadīgiem pušiem atņēma mobilo telefonu un naudu.

Par notikušo uzsākts kriminālprocess pēc Krimināllikuma 176. panta otrās daļas par laupīšanu personu grupā. Veicot operatīvos pasākumus un izmeklēšanu, 29. martā Preiļu iecirkņa Kriminālpolīcijas nodaļas darbinieki par laupīšanas izdarīšanu aizturēja divus piecpadsmitgadīgus pušus. Viens no aizturētajiem ir preilietis, viņš policistiem jau pazīstams, jo policijas redzeslokā bija nonācis iepriekš sakarā ar zādzības izdarīšanu. Otrs laupītājs izrādījās kāds Jēkabpils iedzīvotājs, kurš uz Preiļiem bija atbraucis ciemos pie radiem.

Vienam no aizdomās turētajiem pušiem piemērots drošības līdzeklis — apcietinājums. Izmeklēšana turpinās.

Zaļļi iekļuviši saimniecības ēkā

22. martā no rīta kāds Preiļos, Liepājas ielā, dzīvojošs vīrietis konstatēja, ka viņam piederošajai saimniecības ēkai izsists logs un nozagts elektromotors. Policija par zādzību ar iekļušanu telpās uzsākusi kriminālprocesu.

Daugavpilī policija pārtrauca bordeļa darbību

19. martā Latgales reģiona pārvaldes Kriminālpolīcijas biroja darbinieki jau agrāk uzsāktā kriminālprocesa ietvaros, veicot izmeklēšanas darbības un operatīvos pasākumus, kādā iestādē Jaunbūves mikrorajonā pārtrauca bordeļa darbību.

Kriminālprocess bija uzsākts pagājušā gada beigās par bordeļa izveidošanu, uzturēšanu un vadīšanu (Krimināllikuma 163.). Tagad policija aizturēja 1967. gadā dzimušu sievieti, kura pildīja administratores pienākumus, kā arī trīs sievietes, kuras tur nodarbojās ar nelikumīgu prostitūciju. Prostitūtas bija 1974., 1987. un 1990. gadā dzimušas sievietes.

Kriminālprocesā izmeklēšana turpinās par bordeļa (neatļauta prostitūcijas pakalpojumu organizēšanas un sniegšanas vieta) izveidošanu, uzturēšanu, vadīšanu vai finansēšanu. Par to soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz pieciem gadiem vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu līdz simts minimālajām mēnešalgām.

Autozagļiem Rēzeknē iecere neizdevās

20. marta rītā Rēzeknē kādas firmas, kas nodarbojas ar kravu pārvadājumiem, teritorijā tika konstatēts, ka, uzlauzot angāra durvis, veikta divu kravas automašīnu zādzība, bet citai pagalmā stāvošajai kravas auto izsists loga stikls.

Nezināmu iemeslu dēļ zagļiem tomēr nebija izdevies līdz galam īstenot noziedzīgo plānu. Viena automašīna bija pamesta turpat firmas teritorijā iedzīta grāvī. Ar otru braucamo zagļiem bija izdevies tīks nedaudz tālāk, taču arī šī mašīna bija pamesta uz ielas.

Uzsākts kriminālprocess pēc Krimināllikuma 175. panta tre-

šās daļas (par zādzību ar iekļušanu) un 185. panta pirmās daļas (par svešas mantas tīšu iznīcināšanu vai bojāšanu). Notiek izmeklēšana.

Ludzā zog somiņas, lāpstas un elektromotorus

Zaļļu iekārotās lietas ir visdažādākas. Tā Ludzas poliklinikā kāda sieviete uz mirkli bija atstājusi savus rokas somiņu bez uzraudzības gaiteni pie pacientu pieņemšanas kabineta. Kad izgāja ārā, somiņa bija nozagta, līdz ar to zudis arī mobilais telefons, pase un citi dokumenti. Veicot operatīvos meklēšanas pasākumus uzsāktā kriminālprocesa ietvaros, pēc dažām stundām policija noskaidroja vainīgo — 1988. gadā dzimušu vīrieti. Policijai šī persona jau agrāk bijusi zināma. Mantas atrastas un atdotas īpašniecei.

Savukārt Kārsavā 1953. gadā dzimis vīrietis, būdams alkohola reibumā, nozaga lāpstu un kādai privātmājai izsita loga stiklu. Pēc tam viņš devās uz aptieku un sata vitrīnas stiklu. Uzsākts kriminālprocess.

Toties Ludzas novada Ņukšu pagastā no kokzāģētavas nozagti vairāki elektromotori. Uzsākts kriminālprocess.

Pāri robežai turpina ievest nelegālas preces

22. martā Ludzas iecirkņa darbinieki sadarbībā ar reģiona pārvaldes Kriminālpolīcijas biroja darbiniekiem Ludzas novada Isnaudas pagastā apturēja automašīnu Audi A8, kuru vadīja 1987. gadā dzimis vīrietis. Auto salonā tika atrastas 73 400 paslēptas cigaretes bez Latvijas akcīzes markām. Uzsākts kriminālprocess pēc Krimināllikuma 221. panta 1. daļas — tabakas izstrādājumu nelikumīga uzglabāšana, pārvietošana un realizācija. Kriminālprocesa ietvaros izņemtas gan cigaretes, gan automašīna.

30. martā līdzīga situācija bijusi Daugavpils pusē. Veicot izmeklēšanu kriminālprocesā, kas uzsākts par zādzībām, Svences pagastā uz ceļa Daugavpils — Ilūkste reģiona pārvaldes darbinieki aizturēja automašīnu ar četrām personām. Pārbaudes laikā mašīnā atrada nelikumīgi ievestas 100 000 cigaretes ar Krievijas un Baltkrievijas akcīzes markām, 75 litrus degvīna bez akcīzes marķējuma, kā arī Daugavpilī nozagtas mantas.

Aizturētie — 1990., 1982., 1983. un 1977. gadā dzimuši vīrieši — agrāk jau vairākkārt soditi.

Izmeklēšana turpinās gan kriminālprocesā par zādzībām, gan arī kriminālprocesā par alkoholisko dzērienu un tabakas izstrādājumu nelikumīgu uzglabāšanu, pārvietošanu un realizāciju pēc Krimināllikuma 221. panta.

Valsts policijas Latgales reģiona pārvaldes informācija

Kā pēc aizgājušās ziemas vērtējat brauktuvju stāvokli?

Agris, Riebiņu novada Galēnu iedzīvotājs:
— Slikti. Braucot no Galēniem Preiļu virzienā, visbēdīgākajā stāvoklī ceļš ir līdz Stabulniekiem — viss asfalts vienās bedrēs. Pilsētā, cik redzu, situācija normāla, vismaz galvenajās ielās. Esmu braucis uz Rēzekni — tas pats, asfaltā parādījušās bedres. Grants ceļš uz Sīlukalnu vispār neizbraucams. Neko labu neprognozēju, šķiet, braukšanas apstākļi tuvākajā nākotnē maz mainīsies. Mašīnas žēl, bet neko nevar darīt, ja ir jābrauc.

Sergejs, rēzekniecis, dzīvo un strādā Līvānos:
— Grants ceļi pavisam švaki. Nupat braucu caur Rudzātiem, Pieniņiem — bedre pie bedres. Tas pats sakāms par šosejām, piemēram, ļoti slikti segums ir no Preiļiem Špoģu virzienā. Ziema bija nelabvēlīga, segums bojājās. Visi tik maksājam ceļa nodokli, bet, kur aiziet nauda, nevienam braucējam nav skaidrs. Lielākā daļa laikam priekšnieku algām. Ar *busiņu* izvadāju preces, katru dienu nobraucu 300 līdz 400 kilometrus. Ik pēc pāris mēnešiem mašīna jāremontē, īpaši cieš stūres iekārta.

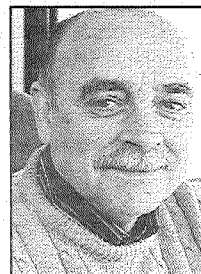
Vladimirs, Preiļu iedzīvotājs:
— Neteiktu, ka ceļi ir pārāk slikti. Brīvdienās, piemēram, braucu zvejā uz Aglonu. Līdz Stacijas aplīm asfalts normāls. Tāpat nesen braucu pa grants ceļu no Rudzātiem līdz Moskvīnai. Protams, sasalums kust, ceļš slapjš, bet iztikt var. Preiļos esmu novērojis, ka atsevišķas mazās ielas ir vienkārši briesmīgā stāvoklī. Arī iekšpagalmu ceļus vajadzētu remontēt, bet tur daudzviet ledus nav izkusis. Ziemā laikam nepietika naudas, lai sniegu izstumdītu. Bailes braukt bedrēs iekšā, kas pilnas ar ūdeni, nevar zināt, cik tās dziļas. Paldies Dievam, mana mašīna piemērota sliktiem ceļiem, tāpēc pārāk nesatraucos.

Kārlis, Preiļu iedzīvotājs:
— Neesmu lietas kursā, jo pēdējo mēnešu laikā slimu, tāpēc maz sanācis braukt. Situācija Preiļu galvenajās ielās mani apmierina, bedru nav daudz. Pats kādreiz strādāju ceļu būves uzņēmumā, pārzinu situāciju. Ja ziema ir bez atkušņiem, ceļi mazāk bojājas. Šoziem asfalts dabūja ciest. Parasti bedru lāpīšana sākas pavasarī un beidzas jūnijā. Viens no sliktākajiem mūspuses ceļiem ir uz Viļāniem, viss vienos ielāpos. Nodokļus tik maksājam un maksājam. Šogad teica, ka ceļu remontam un būvei idealīti daudzi miljoni. Vienīgi līdz Latgalei tie droši vien nenonāks.

Vadims, pasažieru autobusa vadītājs Jēkabpils autobusu parkā:
— Pārsvārā man nākas braukt pa asfaltu — uz Daugavpili, Madonu, Rēzekni. Ja no Jēkabpils līdz Līvāniem ceļš labs, tad līdz Preiļiem un tālāk Aglonas virzienā nekā iepriecinoša. Tas pats ap Rēzekni, normālā stāvoklī ir tikai nesen uzklātais vienlaidus segums, citur bedres. Slikti arī virzienā no Dunavas pārceltuves līdz Serguntai Līvānu pusē. Un tas vēl esot valsts galvenais ceļš! Nodokļus jau ņem, tāpēc jācer, ka kaut ko arī darīs lietas labā.

L.Kirillova
Foto: A.Šņepsts

SLUDINĀJUMI, REKLĀMAS

PASAULE PIEPRASA TEHNISKOS PRĀTUS!
ATVĒRTO DURVJU DIENA
Rīgas Tehniskajā universitātē
9. aprīlī Rīgā, Kaļķu ielā 1
no plkst. 10.00 līdz 15.00.
www.rtu.lv

Firma iepērk melnos un krāsainos metāllūžņus, nolietotas automašīnas, l/s tehniku.
Tālr. 26666586.

SIA Latvian Meat iepērk liellopus, jaunlopus, aitas.
Samaksa tūlītēja.
Tālr. 29464321.

SIA AIBI iepērk liellopus, jaunlopus, aitas, zirgus, cūkas.
Labas cenas. Samaksa tūlītēja.
Tālr. 26142514, 20238990.

ATVĒRTO DURVJU DIENAS VECBEBRU PROFESIONĀLAJĀ VIDUSSKOLĀ
2011. gada 13. un 27. aprīlī
plkst. 10.00.
Tālrūnis: 65133606.

ĒKU SILTINĀŠANA
ar putām sienas gaisa spraugā.
Mob. tālr. 22328581
www.siltsnams.lv

SIA «SENLEJAS» iepērk liellopus, jaunlopus, piena teļus.
Samaksa tūlītēja.
Tālr. 65322454, 26190124, 26604491.

SIA „LATVIJAS GAĻA” iepērk liellopus, jaunlopus.
Samaksa tūlītēja.
Tālr. 28761515.

Pērk mežu, jaunaudzes, īpašumus ar mežu un zemi. Ātra samaksa un vienkārša dokumentu noformēšana.
SIA “Green Forest” tālr. 29493384.

Pērk visa veida meža īpašumus.
Tālr. 26388944

Pārdod

sēklas kartupeļus ‘Folva’ un ‘Laura’ 0,25Ls/kg
Krustpils pag. Tālr. 29494408.
Iopbarības graudus 0,18 Ls/kg. Tālr. 22833661;
sēklas graudus 0,25 Ls/kg. Tālr. 22833661.

Pērk

traktoru jebkāda stāvoklī. Izskatīšu visus piedāvājumus. Tālr. 26344847.

Šonedēļ populārākie vārdi – Edgars un Anita

Kā rāda Pilsotības un migrācijas lietu pārvaldes (PMLP) apkopotā ledzīvotāju reģistra statistika, no kalendārā iekļautajiem personvārdiem šonedēļ vispopulārākais vārds ir **Edgars** (16 337), savukārt no sieviešu vārdiem – **Anita** (10 272).
Visvairāk Edgaru un Anitu dzīvo Rīgā, taču ārpus galvaspilsētas abi šie personvārdi visbiežāk sastopami Ogres apvidū.
No kalendārā iekļautajiem vārdiem populāri ir arī vārdi **Vija** (6682), **Alla** (5582), **Valērija** (2732), **Valda** (2611), **Dana** (2270) un **Zinaida** (1783). Savukārt visretāk Latvijā izplatīts tāds personvārds kā **Ārvaldis**, kas ir iekļauts kalendārā, taču ledzīvotāju reģistrā vairs nav reģistrēta neviena persona ar šādu vārdu. Tāpat salīdzinoši reti Latvijā ir sastopami tādi kalendārā iekļauti vārdi kā **Žubīte** (4), **Vilīps** (6), **Ārvaldis** (12), **Ārvaldis** (19), kā arī **Dzinta** (20) un **Vidaga** (20).
Vēl vārda dienu šonedēļ svinēs 717 Zintas, 621 Helmutis, 511 Filīpi, 430 Hertas, 412 Zinas, 408 Danutes, 320 Dani, 132 Aivijas, 126 Anitras un 38 Zīles.
04.04.2011. – 10.04.2011. vārda dienas svin:

Datums	Vārds	Skaits	T.s. dzimuši šogad	Rīga	Rīgas raj.	Cituri Latvijā
04.04.	VALDA	2611	0	593	254	Liepāja — 136
04.04.	HERTA	430	1	116	27	Talsu raj. — 24
04.04.	ĀRVALDIS	12	0	3	1	Talsu raj. — 3
04.04.	ĀRVALDIS	0	0	0	0	—
04.04.	ĀRVALDIS	19	0	6	2	Talsu raj. — 3
05.04.	AIVIJA	132	0	16	10	Gulbenes raj. — 10
05.04.	VIJA	6682	1	1599	548	Ogres raj. — 289
05.04.	VIDAGA	20	0	6	1	Tukuma raj. — 3
06.04.	DZINTA	20	0	6	4	Balvu raj. — 2
06.04.	ZINTA	717	0	155	63	Talsu raj. — 53
06.04.	VILĪPS	6	0	3	0	—
06.04.	FILĪPS	511	6	268	56	Liepāja — 26
07.04.	ZINA	412	0	83	31	Madonas raj. — 20
07.04.	ZINAĪDA	1783	0	669	66	Daugavpils — 254
07.04.	HELMUTS	621	0	161	69	Tukuma raj. — 26
08.04.	EDGARS	16337	11	3548	1482	Ogres raj. — 612
08.04.	DANUTE	408	1	85	17	Liepāja — 33
08.04.	DANA	2270	9	640	195	Daugavpils — 96
08.04.	DANS	320	1	113	23	Liepāja — 36
09.04.	VALĒRIJA	2732	11	1129	201	Daugavpils — 213
09.04.	ŽUBĪTE	4	0	2	0	—
09.04.	ALLA	5582	0	2636	381	Daugavpils — 589
10.04.	ANITA	10272	2	2347	860	Ogres raj. — 389
10.04.	ANITRA	126	0	28	17	Tukuma raj. — 7
10.04.	ZĪLE	38	0	12	6	Cēsu raj. — 6

DZĪVOSIM SASKAŅĀ AR MĒNESS RITMU

Mēslojums

Uz pārdomām vedina krievu valodas vārds “удобрение” (mēslojums), kas cēlies no vārda добрый (labs). Mēslojot augu, vēlamies tam darīt labu, gribam to pielābināt, lai tas dāvātu mums prieku. Tātad, iestrādājot mēslojumu, jābūt noskaņotiem labestīgi, jābūt priecīgiem, jātic panākumiem, jājūt mīlestība pret zemi un augiem. Jānoskaņo sevi tā, it kā jūs ar kaut ko ļoti garšīgu un veselīgu barotu mīlu dzīvu radību.

Taču vispirms padomājiet par to, vai augam varētu garšot ķīmiskie līdzekļi. Droši vien, ka ne. Ar ķīmiskajiem līdzekļiem jūs augu nevis barojat, nevis darāt tam labu, bet gan varbūtīgi liekat tam pret paša gribu nedabiski ātri augt, mākslīgi stimulējot attīstības ātrumu. Šāds augs jums pretī dos nevis savu spēku un veselīgu dabisku enerģiju, bet gan ne pārāk noderīgu, dažkārt pat izteikti kaitīgu biomasu. Ķīmiskie līdzekļi atņem augam dvēseli, būtībā to nolaupa. Tāpēc pēc iespējas atsakieties no ķīmiskajiem mēslošanas līdzekļiem. Tikai tad uzturā lietojamie augi mūsu ķermenī vairo pašu dabas harmoniju, zemes spēku, un mēs pašī līdz ar to kļūsim harmoniskāki un spēcīgāki. Komposts un kūtsmēsli — labāks mēslojums par to diezin vai ir iedomājams.

Turklāt jāatceras, ka vispiemērotākais brīdis mēslojuma iestrādāšanai ir **dīlstoša mēness** laiks. Vai saprotat kāpēc? Protams — zeme šajā laikā izdara ieelpu, ir gatava uzņemt visu, kas tai tiek dots, gūstot iespējami lielu labumu sev un sniedzot tādu pašu labumu visam, kas tajā aug.

Būtu labi, ja, iestrādājot mēslojumu, jūs atcerētos, ka jāņem vērā Mēness stāvoklis zodiakā. Lai puķes labāk ziedētu, tās jāmēslo Dvirņu, Udensvira un Svaru dienās, proti, Gaisa dienās, kad sevišķi jutīgi ir ziedi.

- 6. aprīlī Mēness Vērša zvaigznājā.
- 7., 8., 9. aprīlī Mēness Dvīnī.
- 10., 11. aprīlī Mēness Vēzī.
- 12. aprīlī Mēness Lauvā.
- No 6. līdz 10. aprīlim **jauns Mēness**. I Mēness fāze.
- 11., 12. aprīlī **augošs Mēness**. II Mēness fāze.
- 8. aprīlī ieteicams viegli sagremojams ēdiens. Organismam grūti tikt galā ar treknu, asu maltīti.
- 10., 11., aprīlis — piemērotas dienas pirts procedūrām, masāžai.
- 11. aprīlī no plkst. 9.00 līdz 17.00 ieteicams aturēties no ēdiena.
- 12. aprīlī ieteicams apmeklēt frizētavu.

Lai bagātīgāku ražu dotu dārzeni, kuru augļi atrodas zemē iekšā, un augļu koki, to mēslošanai izvēlamies Auna un Strēlnieka dienas, proti, Uguns dienas, kad jutīgi ir augļi. Lauvas zīme arī attiecas uz Uguns stihiju, taču Lauvas diena mēslošanai nav visai piemērota, jo šajā dienā palielinās Saules spēks, augsne var būt pārlietu sausa, tāpēc tai būs grūti uzņemt mēslojumu.

Sakņaugu un bumbuļaugu mēslošanai izvēlamies Vērša, Jaunavas un Meža dienas. Paturam prātā, ka tām jāiekrit **dīlstoša mēness** periodā! Augoša mēness laikā mēslojums ir neefektīvs — zeme tad tiecas visu izgrūst no sevis ārā, mēslojums nesasnies mērķi.

Puķes mēslojiet Dvirņu, Udensvira un Svaru dienās; dārzenus, kuru augļi atrodas zemē iekšā, un augļukokus — Auna un Strēlnieka dienās.
Turpinājums sekos